

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА
Б И Ј Е Љ И Н А

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2017. ГОДИНУ

Бијељина, март 2018. године

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	2
1.1. Оснивање и регистрација	2
1.2. Основни идентификациони подаци	2
1.3. Акције и акционари Друштва	4
1.4. Дјелатност Друштва	4
1.6. Органи управљања	6
1.7. Организација Друштва	7
2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА	8
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА	9
3.1 Нематеријална улагања	9
3.2 Некретнине, постројења и опрема	9
3.3 Дугорочни финансијски пласмани	12
3.4 Залихе	12
3.5 Краткорочна потраживања и пласмани	13
3.6 Грешке из претходног периода	14
3.7 Признавање прихода	14
3.8 Признавање расхода	14
3.9 Финансијске обавезе	15
3.10 Дугорочна резервисања	15
4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА	16
ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР	16
1. Служба комуналних услуга	16
1.1 Одвоз и депоновање чврстог отпада	<i>Greška! Obeleživač nije definisan.</i> 15
1.2 Одржавање јавно-прометних површина	20
1.3 Услуге специјалним комуналним возилима	22
2. Служба одржавања градског зеленила	25
3. Служба пијачних услуга	25
СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА	27
1. Служба за правне, кадровске и опште послове	27
2. Служба исхране радника	28
3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове	28
3.1 Приходи	28
3.2 Расходи	34
3.3 Нето губитак	44
3.4 Резултат пословања по Службама Друштва	45
АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА	49
1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ	50
2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ	52
ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА	55
ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	59
ЗАКЉУЧАК	63
МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА	65

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и регистрација

Основно јавно државно предузеће (ОЈДП) **"Комуналац" Бијељина**, Улица Милоша Црњанског број: 7. основано је Одлуком Скупштине општине Бијељина 05.06.1995. године, број 01-022-8/95 издвајањем из тада постојећег **КРО "4. јули" Бијељина**.

Предузеће је као акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина са сједиштем у Бијељини, Ул. Милоша Црњанског број: 7. (у даљем тексту Друштво) уписано у судски регистар правних лица код Основног суда у Бијељини, Рјешењем број регистарског улошка регистарског суда: 1-121, ознака и број уписника суда: Фи-254/05 од 07.09.2005. године.

Истим рјешењем уписана је и промјена својине државног капитала ОДП „Комуналац“ са п.о. Бијељина, када је предузеће промјенило и облик организовања у акционарско друштво "Комуналац" Бијељина, са постојећом адресом, сходно одредбама „Закона о приватизацији државног капитала у предузећима“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 24/98, 62/02, 38/03 и 65/03) и „Закона о јавним предузећима“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 75/04) као и промјена облика организовања од државног предузећа у акционарско друштво.

Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини број 059-0-Рег-16-000 900 од 18.11.2016. године, уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање Акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина, ул. Милоша Црњанског број 7, па је као вршилац дужности директора, тј. лице овлашћено за заступање уписан:

Ратомир Дразанић из Велике Обарске

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-17-000 352 од 12.04.2017. године уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање, а на основу Одлуке Надзорног одбора број: 2059/2017 од 24.03.2017. године, па је као лице овлашћено за заступање уписан:

***Миленко Вићановић, дипломирани инжињер електротехнике
Бијељина***

1.2. Основни идентификациони подаци

Према расположивој документацији скраћени назив Друштва је:

***АД „Комуналац“ са п.о. Бијељина,
Улица Милоша Црњанског број: 7.***

Матични број Друштва: **1028421** (према Рјешењу о регистрацији: **МБС 1-121**)

Обавјештењем о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Републичког завода за статистику број: 8193 од 28.06.2013. године Друштво је разврстано као:

- Облик организовања: Акционарско друштво - 03

➤ Облик својине:	Два или више облика својине – 4
➤ Сједиште:	76300 Бијељина, Милоша Црњанског 7.
➤ Општина/Град:	Бијељина – 10057,
➤ Основна дјелатност:	Прикупљање неопасног отпада – 38.11

Истим Обавјештењем извршено је и разврставање Пословних јединица, а врста промјене је усклађивање са законом и промјена осталих података.

У правном промету са трећим лицима Друштво иступа без ограничења, а за своје обавезе одговара цјелокупном имовином којом располаже. Оснивачи одговарају до висине уложених средстава. Своје финансијско пословање Друштво обавља преко трансакционих рачуна и то:

- 555-001-00000700-03..... Нова банка а.д. Бијељина
- 554-001-00000055-13 ..... Павловић банка а.д. Бијељина
- 551-030-00000425-40..... Комерцијална банка
- 567-343-10000007-48..... Сбербанк а.д. Бања Лука
- 562-003-81253484-23..... НЛБ банка а.д. Бања Лука

Девизно пословање Друштво обавља преко девизних рачуна и то:

- 554-780-0003360-111.....Павловић банка (ЕУР)
- 554-780-0003360-111.....Павловић банка (УСД)

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника број: 453/01 од 20.09.2005. године и додијелила број:

4400305650008

Увјерењем Управе за индиректно опорезивање број: о4/1-УПРЈ/1-3545-2/07 од 05.07.2007. године додијељен је идентификациони број:

400305650008

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске уписала је својим Рјешењем број: 01-03-ПЕ-2515/05 од 20.09.2005. године Друштво у регистар емитента са подацима:

- **ознака и регистарски број емитента 04-693-101/05**

Са Централним регистром хартија од вриједности АД Бања Лука закључен је Уговор о регистрацији хартија од вриједности број: 01-04-7354/05 од 03.10.2005. године, којим се регулишу међусобни односи из основа вођења рачуна емитента и чувања нематеријализованих хартија од вриједности. Рјешењем о регистрацији хартија од вриједности Централног регистра хартија од вриједности, број: 06-32/05 од 04.11.2005. године извршена је регистрација хартија од вриједности емитента „Комуналац“ а.д. Бијељина.

Бањалучка берза а.д. Бања Лука донијела је Рјешење број: 08-2534/2005 од 07.11.2005. године о уврштавању хартија од вриједности на слободно берзанско тржиште.

Све наведене активности у периоду од уписа усклађивале су се и усаглашавале у складу са измјењеним околностима.

1.3. Акције и акционари Друштва

Статутом Друштва - пречишћени текст од 10.08.2011. године (чан 17.) дефинисано је да основни капитал Друштва износи 3.748.014 КМ и представља збир номиналних вриједности акција Друштва које су акционари стекли у поступку власничке трансформације.

Укупан број акција (број рачуна код Централног регистра је: 15904617) износи 3.748.014 комада, номиналне вриједности по једној акцији 1,00 КМ, односно, укупно у номиналном износу 3.748.014,00 КМ. На основу Рјешења о регистрацији хартија од вриједности број: 06-32/05 (прва емисија), уписано је 2.559.403 акција, затим по Рјешењу 01-УП-031-1318/06 од 18.04.2006. године уписана је 101.571 обична акција (друга емисија) и по Рјешењу број: 01-УП-031-2300/06 од 30.06.2006. године уписано је 1.087.040 акција (трећа емисија).

Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука доставио је Извјештај – књигу акционара, од 31.12.2017. године са подацима о власницима хартија од вриједности на тај дан. Према овом Извјештају, ознака ХОВ је: КМБЈ-Р-А. Све акције су са правом гласа. Појединачно посматрано, најзначајнији акционари су:

<i>Назив акционара</i>	<i>Текући период</i>		<i>Претходни период</i>	
	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>
ГРАД БИЈЕЉИНА	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
ОКТАН ПРОМЕТ	1.118.745	29,85%	1.118.745	29,85%
СТАНКОВИЋ МИХАИЛО	70.820	1,89%	70.820	1,89%
ОСТАЛИ АКЦИОНАРИ	122.193	3,26%	122.193	3,26%
УКУПНО:	3.748.014	100,00	3.748.014	100,00

Значајни акционари (прва три) на дан 31.12.2017. године располажу са 96,74% акција Друштва, и све акције су са правом гласа. Преостали акционари располажу са 3,26% акција. У текућем периоду није било промјене података.

1.4. Дјелатност Друштва

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 646 од 13.12.2011. године уписано је усклађивање дјелатности, према коме је уписана дјелатност Друштва:

- 01.30 - Гајење садног материјала и украсног биља,
- 37.00 - Канализација
- 38.11 - Прикупљање неопасног отпада,

- 38.12 - Прикупљање опасног отпада,
- 38.21- Обрада и одлагање неопасног отпада,
- 38.22 - Обрада и одлагање опасног отпада,
- 38.32 - Рециклажа (прерада) разврстаних материјала,
- 39.00 - Дјелатности санације (ремедијације) животне средине и остале услуге управљања отпадом,
- 41.10 - Организација извођења пројекта за зграде,
- 45.20 - Одржавање и поправка моторних возила,
- 45.32 - Трговина на мало дијеловима и прибором за моторна возила,
- 46.22 - Трговина на велико цвијећем и садницама (растињем),
- 47.76 - Трговина на мало цвијећем, садницама, сјемењем, ђубривом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама,
- 47.81 - Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на тезгама и пијацама,
- 47.82 - Трговина на мало текстилом, одјећом и обућом на тезгама и пијацама,
- 47.89 - Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама,
- 49.41 - Друмски превоз робе,
- 68.10 - Куповина и продаја сопствених некретнина,
- 68.20 - Изнајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг),
- 81.29 - Остале дјелатности чишћења,
- 81.30 - Услужне дјелатности уређења и одржавања зелених површина,
- 96.03 - Погребне и припадајуће дјелатности.

Истим Рјешењем уписано је да Друштво у спољнотрговинском промету може да обавља све дјелатности уписане у судски регистар као у унутрашњем промету.

1.5. Нормативна основа организовања

На основу члана 181. и 442. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске" број: 127/08, 58/09 и 100/11) Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број: 75/04) Скупштина акционара **а.д. "Комуналац" Бијељина**, је на сједници одржаној дана 10.08.2011. године усвојила „*Статут акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина – пречишћени текст*“ којим се дефинише:

- правна форма, фирма, сједиште и матични број Друштва,
- правни промет, заступање, представљање и потписивање Друштва,
- дјелатност Друштва (макро организација и унутрашња организација и систематизација радних мјеста),
- организација друштва,
- основни капитал, начин уплате акција, номинална вриједност, врста и калса издатих акција,
- повећање и смањење основног капитала Друштва,
- резерве Друштва,
- располагање имовином велике вриједности,
- управљање Друштвом,
- сукоби интереса,

- етички кодекс,
- план пословања,
- рачуноводство и ревизијски стандарди,
- одбор за ревизију,
- одјељење за интерну ревизију,
- јавне набавке,
- расподјела добити и сношење губитка,
- недопуштене активности,
- ограничене активности,
- начин промјене облика Друштва,
- вријеме на које се Друштво оснива и престанак Друштва,
- заштита животне средине,
- учешће запослених у управљању Друштом,
- пословна тајна,
- општи акти Друштва и
- друга питања од значаја за рад Друштва у складу са Законом.

Статутом је предвиђено (члан 109. – 110.) да се општим актима Друштва сматрају: Статут, правилници, пословници, смјернице, упутства и одлуке којима се на општи начин утврђују одређена питања.

Општи акти морају бити усклађени са Статутом, а сва остала појединачна акта усаглашена са општим актима Друштва.

За регулисање појединих питања у Друштву су донесени Правилници, као што је:

- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза (број: 8709/2017 од 15. децембра 2017. године),
- Правилник о процедурама за праћење наплате потраживања, исправку вриједности сумњивих и спорних потраживања и отпис ненаплативих потраживања (број: 8710/2017 од 15.12.2017. године),
- Правилник о рачуноводству (број: 5860/2012 од 27.12.2012. године),
- Правилник о рачуноводственим политикама (број: 5861/2012 од 27.12.2012. године), и други.

Значајан дио питања регулише се појединачним одлукама органа Друштва у складу са њиховим надлежностима у функцији организовања и извршавања регистроване дјелатности и њихов преглед може бити илустративног карактера (одлуке, упутства и сл.).

1.6. Органи управљања

Друштом управљају власници акција, односно представници власника, сразмјерно броју акција, изузев у случајевима предвиђеним законом и статутом. Органи управљања (члан 31. Статута) Друштва су:

1. Скупштина акционара, као орган власника капитала,
2. Надзорни одбор Друштва, као орган надзора над радом Управе друштва и
3. Управа Друштва (менаџмент) коју чине директор и два извршна директора.

Статутом Друштва дефинисане су надлежности појединачно за сваки од наведених органа Друштва.

Према Одлуци о именовању чланова Надзорног одбора коју је донијела Скупштина акционара, чланови Надзорног одбора су:

а) Испред акцијског капитала Општине Бијељина:

1. Горан Марковић,
2. Срђан Станојевић,
2. Зоран Васић.

б) Испред „Октан промет“ д.о.о. Бијељина:

1. Војин Митровић,
2. Зоран Прибишић.

1.7. Организација Друштва

Статутом Друштва дефинисана је организација Друштва, према којим одредбама микро организацију Друштва чине:

1. Управа Друштва,
2. Сектор за економско – финансијске, правне и опште послове,
3. Производно технолошки сектор, и
4. Одјељење за интерну ревизију.

Управу Друштва чине:

1. Директор Друштва,
2. Извршни директори за :
  - економско финансијске правне и опште послове,
  - производно - технолошке послове.

Сектор за економско финансијске, правне и опште послове чине:

1. Служба за финансијске и рачуноводствене послове,
2. Служба за правне, кадровске и опште послове,
3. Служба исхране радника.

Производно технолошки сектор чине:

1. Служба комуналних услуга,
2. Служба за организацију пијачних услуга,
3. Служба одржавања градског зеленила,

Одјељење за интерну ревизију чине:

1. Директор одјељења,
2. Интерни ревизор.

1.8. Запослени и кадровска структура

Према подацима из Биланса успјеха за посматрани период Друштво је исказало просјечан број запослених како слиједи:

Основ израчунавања	2010. година	2011. година	2012. годин а	2013. годин а	2014. годин а	2015. година	2016. година	2017. година
Просјечан број запослених у периоду на основу сати рада	135	134,66	143,34	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60
Просјечан број запослених у периоду на основу стања на крају мјесеца	135	134,58	143,08	148,33	159,67	152,50	153	161,75

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА

Финансијски извјештаји Друштва су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске. Полазни оквир за састављање финансијских извјештаја предузећа чине позитивни законски прописи Републике Српске, усвојени МСФИ и МРС. Пословни догађаји и трансакције класификоване су према Правилнику о контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство.

За израду финансијских извјештаја за 2016. годину активирани су сљедећи Међународни стандарди финансијског извјештавања и Међународни рачуноводствени стандарди:

- МСФИ 1 Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 3 Пословне комбинације,
- МСФИ 4 Уговор о осигурању,
- МРС 1 Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 Залихе,
- МРС 7 Извјештај о новчаним токовима,
- МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке
- МРС 10 Догађаји након дана билансирања,
- МРС 12 Порез на добит,
- МРС 14 Извјештавање по сегментима,
- МРС 16 Некретнине, постројења, опрема,
- МРС 18 Приходи,
- МРС 19 Примања запослених,
- МРС 21 Ефекти промјене курса страних валурта.
- МРС 23 Трошкови позајмљивања,
- МРС 24 Објелодањивање о повезаним странама,
- МРС 36 Обезвјеђење средстава,

- МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
- МРС 38 Нематеријална средства и
- МРС 40 Улагања у некретнине

У примјени и спровођењу пословне политике Друштво је примјењивало општа акта, као што су:

- a) Статут Друштва,
- b) Пословник о раду Надзорног одбора,
- c) Правилник о раду,
- d) Правилник о рачуноводству,
- e) Правилник о рачуноводственим политикама,
- f) Правилник о платама и другим зарадама запослених,
- g) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1 Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим Друштво има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа.

Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је

вјеројатно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити. Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпедитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,
- трошкови монтаже и накнаде стручњацима (архитекте, инжињери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,
- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. МРС 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се процјеном, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у Друштву, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуну амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5.

Корисни вијек употребе утврђује се проценом. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

$$\text{Годишња стопа амортизације} = \frac{100}{\text{број година}} (\%)$$

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

3.3 Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане Друштва чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по ревалоризованој или процијењеној вриједности.

3.4 Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе Друштва представљају средства која се троше у процесу производње или реализације услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- резервни дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,

- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности, која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду.

На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса, врши се смањење вриједности материјала на терет расхода.

Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године.

Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа.

Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5 Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања Друштва обухватају потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга.

Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из оригиналне фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у иностранској валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспјећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса.

Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизованој вриједности не узимајући у обзир намјеру Друштва да их држи до доспјећа.

„Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањеној индиректно за износ вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправка потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку израде биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа Друштва на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

Исправка вриједности потраживања израчунават ће се по методи застарјелости потраживања.

Исправка вриједности ће се вршити за сва потраживања за која Управа процјени да су ненаплатава, а која не прелазе крајњи рок застаре у складу са одредбама Закона о облигационим односима.

3.6 Грешке из претходног периода

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8-*Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке*.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

3.7 Признавање прихода

Приходи Друштва обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате.

Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8 Признавање расхода

Расходи Друштва обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених заведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет Друштва,

- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
  - трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
  - трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
  - трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике.
- Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9 Финансијске обавезе

Финансијским обавезама Друштва сматрају се:

- дугорочне обавезе-кредити, хартије од вриједности и остале дугорочне обавезе,
- краткорочне обавезе-краткорочни кредити, обавезе према добављачима, обавезе за порезе и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остале краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Почетно признавање финансијских обавеза врши се по њиховој набавној вриједности у коју су укључени и трошкови њиховог прибављања. Смањење обавеза се врши директним отписом.

3.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања Друштва, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које ће настати у будућем периоду;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке.

Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

У сљедећем прегледу приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01.-31.12.2017. године по појединим службама, које послују у оквиру „Производно-технолошког сектора“ и „Сектора економско - финансијских, правних и општих послова“.

ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР

У оквиру „Производно - технолошког сектора“ послују сљедеће службе:

1. Служба комуналних услуга;
2. Служба одржавања градског зеленила;
3. Служба пијачних услуга;

Извјештај о пословању појединих служби у 2017. години, дат је у сљедећем прегледу:

1. Служба комуналних услуга

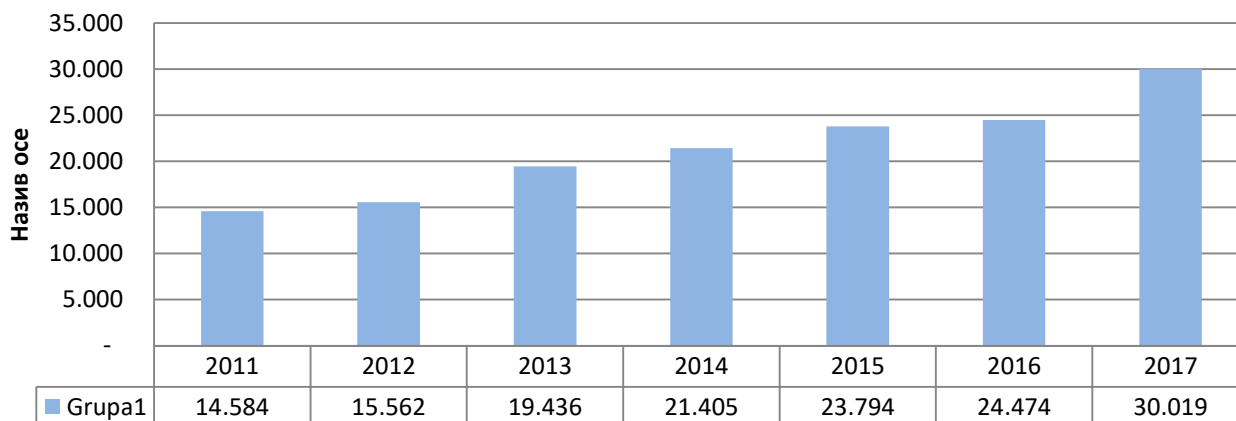
У служби комуналних услуга обављају се сљедеће врсте послова:

- Одвоз комуналног отпада,
- Прикупљање амбалажног отпада (папир, картон, транспарентни најлон, мјешани или шарени најлон, стаклену амбалажу, алуминијумске лименке и пет амбалажа),
- Одржавање јавно - прометних површина и
- Услуге специјалним комуналним возилима.

1.1 Прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада

Прикупљањем и одвозом чврстог комуналног отпада обухваћени су сви корисници услуга – физичка и правна лица на подручју града Бијељине и дијелу приградских насеља. Прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада се врши за 30.019 корисника – физичка лица и 2.240 корисника – правна лица.

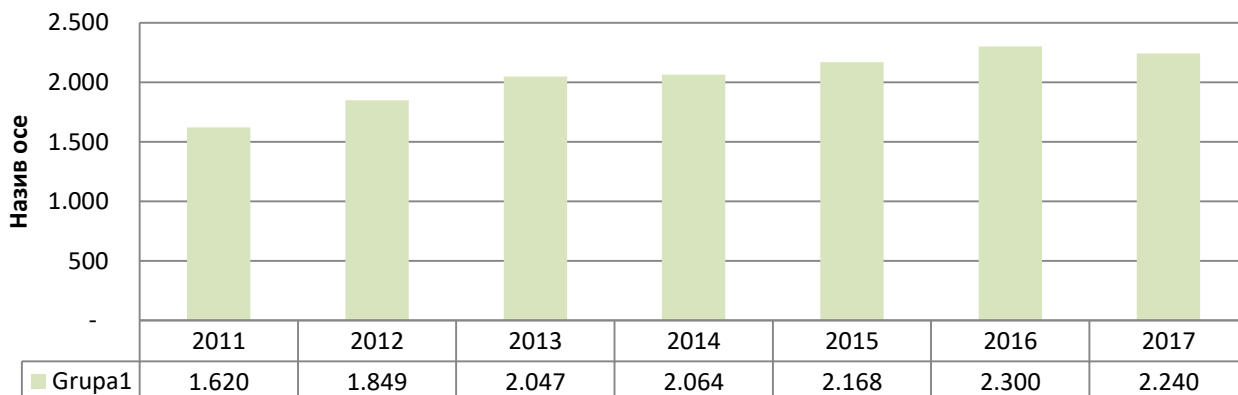
Физичка лица

Графикон 1-1 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – физичка лица

Правна лица

Графикон 1-2 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – правна лица

Према Програму прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада, прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада се врши на следећи начин:

- за кориснике у индивидуалним стамбеним објектима – прикупљање и одвоз се врши једном седмично;
- за кориснике која живе у стамбеним зградама, гдје се отпад одлаже у контејнере – прикупљање и одвоз се врши више пута недељно, а у ужем градском подручју и два пута дневно;
- за правна лица – прикупљање и одвоз се врши једном седмично, а у ужем подручју града свакодневно.

Од 01.07.2007. године газдовање над депонијом преузело је Јавно предузеће Регионална депонија „ЕКО-ДЕП“ д.о.о. Стални раст трошкова депоновања директно је утицао на пословне резултате Друштва. Почетна цијена депоновања износила је 6,84 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог комуналног отпада, док је од 01.01.2010. године цијена повећана и износила је 20 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог комуналног отпада. Од 16.априла 2011. године цијена депоновања износила је 25 КМ без ПДВ-а по једној тони чврстог комуналног отпада. Од 01. јануара 2013. године цијене депоновања отпада су знатно повећане и износиле су за:

- чврсти комунални отпад ..... 30,00 КМ (без ПДВ-а)
- клаонички отпад ..... 50,00 КМ (без ПДВ-а)
- фекални отпад ..... 20,00 КМ (без ПДВ-а)

Цијена депоновања чврстог комуналног отпада у 2017. години износи 34,19 КМ без ПДВ-а (цјеновник у примјени од 01.02.2014. године). Цијена депоновања клаоничког отпада износи 100 КМ без ПДВ-а, почев од 01.09.2015. године. Цијена депоновања фекалног отпада је остала на нивоу из 2013. године.

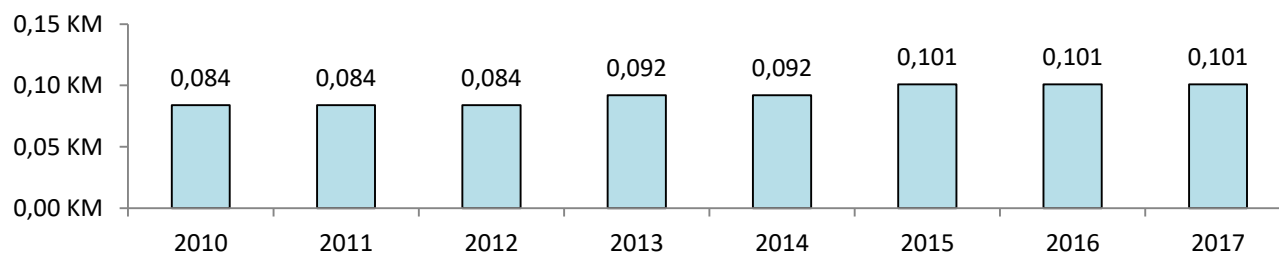
Значајан дио средстава се издваја за трошкове депоновања чврстог комуналног отпада, који имају велико учешће у укупним трошковима Друштва. Раст цијене услуга депоновања чврстог комуналног отпада приказан је на графикону број 2-1.

Графикон број 2-1 - Кретање цијене депоновања чврстог комуналног отпада

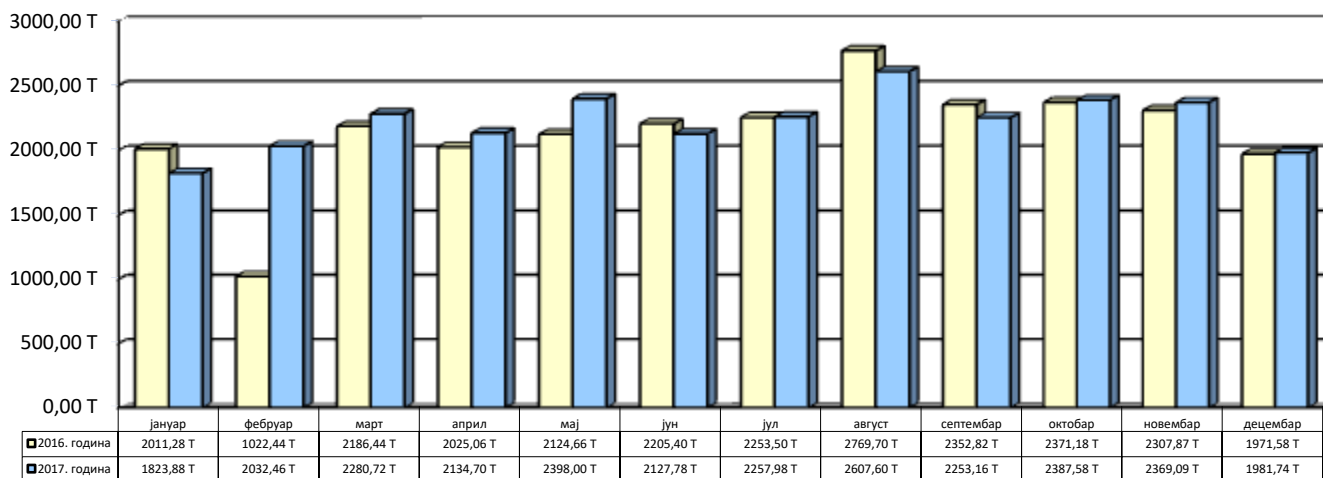
Цијене услуга прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада физичким и правним лицима нису економски оправдане, првенствено због цијене услуге депоновања чврстог комуналног отпада. Цијена услуге прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада корисницима услуга – физичка лица је од 01.01.2015. године повећана за 10%, али је недовољна да покрије високе трошкове депоновања отпада.

Цијена одвоза отпада по м² стамбеног простора

Графикон број 2-2 – Кретање цијене услуга прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада

У 2016. години на регионалну депонију укупно је депоновано 25.601,93 Т отпада, од чега: 25.120,57 Т чврстог комуналног отпада, 60,40 Т отпадних вода и 420,96 Т клаоничког отпада. У 2017. години укупно је депоновано 26.654,69 Т отпада, од чега: 26.602,43 Т чврстог комуналног отпада и 52,26 Т клаоничког отпада. До повећања количине депонованог отпада у 2017. години у односу на претходну годину, дошло је због повећаног броја корисника услуга одвоза чврстог комуналног отпада. На графикону 3 приказане су количине депонованог отпада у 2016. и 2017. години.

Графикон 3 - Количине депонованог отпада у 2016. и 2017. години

На одвозу чврстог отпада свакодневно је ангажована сљедећа механизација:

РБ	Марка возила	Регистарска ознака	Тип возила
1	Ивеко подизач	036-M-291	150E16K
2	Ивеко смећар	E30-A-603	50Ц13
3	Ивеко смећар	745-M-226	Еуро.Царго
4	Ивеко смећар	T18-A-848	9x153x
5	Мерцедес смећар	M08-A-545	Бенз 1717
6	Мерцедес смећар	A57-O-122	Бенз 1617
7	Мерцедес смећар	704-E-978	18-20
8	Мерцедес смећар	O82-M-417	18-20
9	Мерцедес подизач	071-J-504	36-1213
10	МАН	E56-T-218	M39
12	МАН смећар	O58-E-505	E63
13	Мерцедес смећар	T90-M-562	957.65
14	Мерцедес смећар	K59-T-024	2227
15	Волво смећар	O26-M-670	ФС 10
16	Мерцедес смећар	T26-M-023	950.60
17	Мерцедес смећар	E36-J-035	950.53
18	Ивеко	M19-A-029	2Ц3Ц

Прикупљање амбалажног отпада (картон и најлон)

АД „Комуналац“ Бијељина врши прикупљање амбалажног отпада, односно најлона и картона и од истог остварује одређени приход по основу продаје.

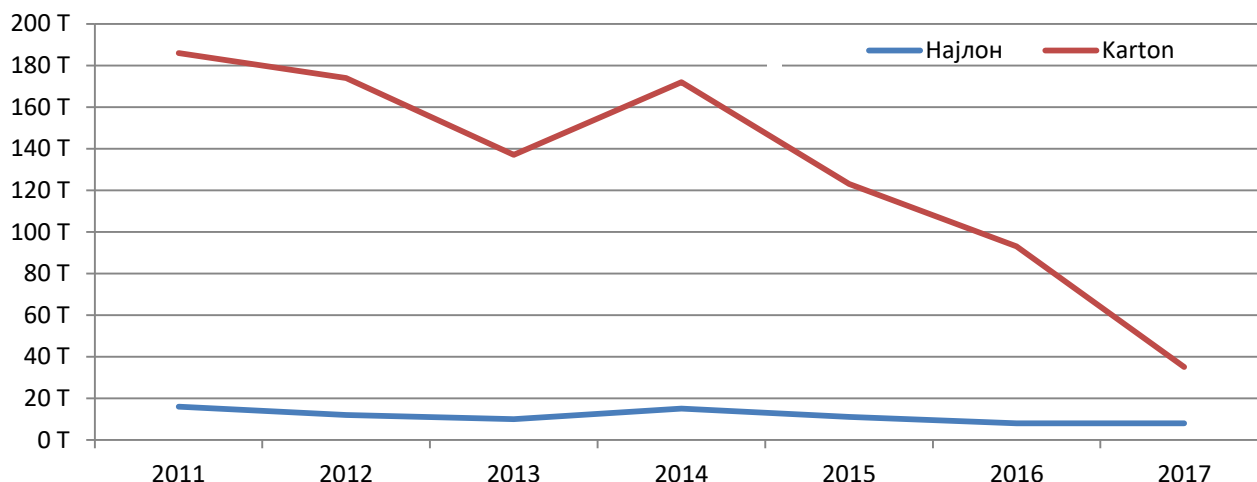
У 2017. години прикупљено је 43,40 Т амбалажног отпада, док је у 2016. години прикупљено 100,12 Т амбалажног отпада.

У 2017. години прикупљено је 35,45 тона картона, док је у 2016. години прикупљено 92,52 тона картона, што је за 57,07 тона мање у односу на претходну годину. Просјечна продајна цијена једне тоне картона у 2017. години износи 195 КМ без ПДВ-а.

У 2017. години прикупљено је 7,95 тона најлона, што је за 0,35 тона више у односу на 2016. годину, у којој је прикупљено 7,60 тона. Просјечна продајна цијена једне тоне шареног најлона у 2017. години износи 300 КМ без ПДВ-а, док продајна цијена једне тоне бијелог најлона у 2017. години износи 620,00 КМ без ПДВ-а.

Укупно остварени приход од продаје амбалажног отпада за извјештајни период 2017. године износи 10.344,10 КМ, док је за исти период 2016. године остварен приход од 22.420,30 КМ. Смањење прихода од продаје амбалажног отпада узроковано је мањим количинама прикупљеног амбалажног отпада у текућој години у односу на претходну годину.

На графикону број 4 приказана је прикупљена количина амбалажног отпада у посљедњих седам година, закључно са 31.12.2017. године.

Графикон број 4-Прикупљени амбалажни отпад

1.2 Одржавање јавно-прометних површина

Одржавање јавно-прометних површина се обавља на подручју града Бијељине и Мјесне заједнице Јања.

На расписани тендер од стране Градске управе Града Бијељина, добили смо посао и закључили уговор за чишћење јавно-прометних површина. По приказаним евиденцијама, овјереним од стране контролних служби Градске управе Града Бијељина и према утврђеном Програму рада за ЛОТ бр.1, у периоду 01.01. - 31.12.2017. године, реализовано је следеће:

БИЈЕЉИНА								
			2017. година		2016. година		2015. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно или машинско чишћење тротоара	м ²	8.759.634	148.983,85	11.368.330	181.677,57	9.104.050	154.772,01
2.	Ручно или машинско чишћење ригола	м ²	2.436.178	92.657,59	3.209.780	113.775,30	2.201.966	83.677,77
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	3.054	21.378,00	3.751	24.594,92	4.032	28.224,00
5.	Рад паука	сат	4	200,00	6	281,25	5	250,00
6.	Машинско прскање макадамских ул	тура	-	-	-	-	-	-
7.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
8.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	43	2.939,88	47	3.033,84	106	7.247,20
9.	Рад спец.возила за одвоз смећа	тура	-	-	6	1.749,96	4	1.196,56
10.	Рад спец.воз.за одв.см.са руч.ут.	тура	6	1.794,87	4	1.129,24	9	2.692,26
11.	Рад КВ бравара на разн.брав.посл	н/ч	53	519,40	142	1.286,52	276	2.704,80
12.	Спец.возило.фекална цистерна	тура	-	-	-	-	-	-
13.	Рад ауто-под.контејнера 5м ³	тура	3	351,00	10	1.099,76	2	234,00
14.	Рад специјалних машина	сат	5	105,00	153	3.213,00	225	4.725,00
15.	Рад камиона на одвозу снијега	м ³	218	2.071,00	307	2.916,50	470	4.465,00
16.	Рад радника на утов.снијега	сат	751	4.656,20	672	4.166,40	363	2.250,60
17.	Чишћење снијега и посипање соли	кг	10.500	2.205,00	21.150	4.441,50	18.300	3.843,00
18.	Ручно чишћење отпада са обале кан.	сат	-	-	-	-	-	-
Укупно				277.861,79		343.365,76		296.282,20

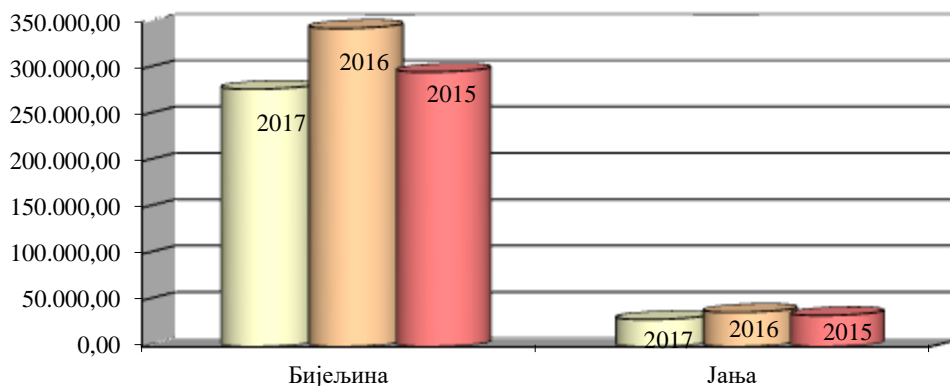
Табела број 4 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју града Бијељине

ЈАЊА								
			2017. година		2016. година		2015. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно чишћење тротоара	м ²	874.040	14.866,11	1.242.750	20.126,06	980.700	16.672,60
2.	Ручно или маш.чишћење ригола	м ²	338.695	12.193,02	478.150	16.057,65	378.140	13.613,04
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	253	1.821,60	112	801,50	350	2.520,00
5.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
6.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	7	455,00	2	120,60	14	910,00
Укупно				29.335,73		37.105,81		33.715,64

Табела број 5 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју Мјесне заједнице Јања

У 2017. години, у оквиру ЛОТ-а број 1, реализован је одвоз отпада из мјесних заједница Љељенча и Бријесница за 170 домаћинстава. По том основу остварен је приход од 1.162,44 КМ, док је у претходној години за исти број домаћинстава остварен приход од 12.010,50 КМ.

Програм рада и одржавања јавно-прометних површина реализује се у шестодневној радној седмици, по налозима Одјелења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Града Бијељине.

Графикон број 5-Остварени приходи по основу реализације по ЛОТ-у бр.1 у последње три године

1.3 Услуге специјалним комуналним возилима

Специјално возило за превоз непрописно паркираних возила („паук“) ангажовано је за потребе Центра јавне безбједности Бијељина - Одјељење саобраћајне полиције, за уклањање непрописно паркираних возила, а повремено се користи и за пружање услуга другим физичким и правним лицима. Рад овог возила регулисан је посебним Упутством, које је донијело МУП Републике Српске.

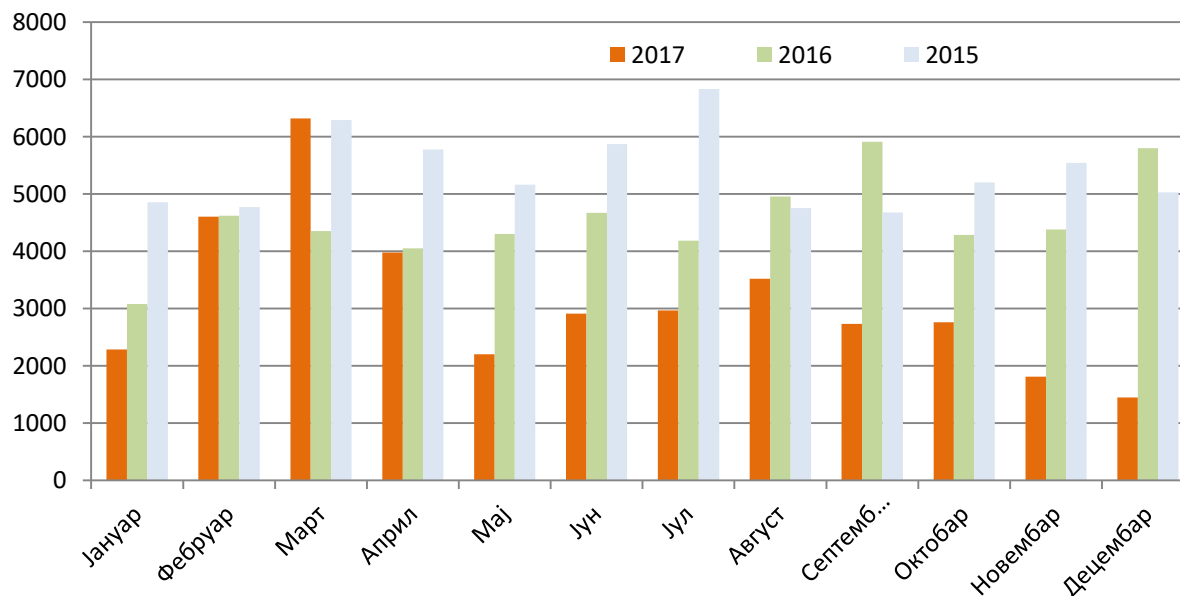
Приход од услуга специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила, остварен у текућој години, износи 37.557,14 КМ.

У Ценовнику комуналних услуга (по позиву), број 5894/2012 од 31.12.2012. године, који је у примјени од 01.01.2013. године, наведене су сљедеће цијене услуга:

- цијена утовара и истовара (са превозом) возила износи 30,00 КМ без ПДВ-а,
- накнада за пређене километре износи 1,28 КМ без ПДВ-а по једном километру,
- накнада за лежарину возила износи 2,99 КМ без ПДВ-а по једном дану.

За период од 01.01.-31.12.2017. године, „паук“ је превезао ~1.252 возила, што је за 568 возила мање у односу на исти период претходне године у ком је „паук“ превезао ~1.820 возила и остварио приход од 54.612,10 КМ.

ОСТВ. МЈЕСЕЦ	ПРИХОДИ					БРОЈ ПРЕВЕЗЕНИХ ВОЗИЛА				
	2017. 1	2016. 2	2015. 3	ИНД 1/2	ИНД 2/3	2017. 1	2016. 2	2015. 3	ИНД 1/2	ИНД 2/3
Јануар	2.287,65	3.082,22	4.856,84	74	63	76	103	162	74	63
Фебруар	4.607,70	4.621,80	4.772,22	100	97	154	154	159	100	97
Март	6.319,66	4.356,50	6.291,20	145	69	211	145	210	145	69
Април	3.979,57	4.054,36	5.781,28	98	70	133	135	193	98	70
Мај	2.204,36	4.304,53	5.163,25	51	83	74	144	172	51	83
Јун	2.912,56	4.671,45	5.871,11	62	80	97	155	196	62	80
Јул	2.969,40	4.187,69	6.883,93	71	61	99	140	229	71	61
Август	3.522,22	4.954,91	4.756,50	71	104	117	165	159	71	104
Септембар	2.735,13	5.910,43	4.676,58	46	126	91	197	156	46	126
Октобар	2.760,77	4.287,01	5.202,14	64	82	92	143	173	64	82
Новембар	1.809,40	4.379,49	5.544,45	41	79	60	146	185	41	79
Децембар	1.448,72	5.801,71	5.029,74	25	115	48	193	168	25	115
УКУПНО	37.557,14	54.612,10	64.829,24	69	84	1.252	1.820	2.162	69	84

Остварени приходи од услуга „паука“ у текућој години нижи су за 31%, односно за 17.054,96 КМ у односу на приходе остварене у претходној години. Број превезених возила у периоду од 01.01.- 31.12.2017. године мањи је за 568 возила у односу на исти период 2016. године.

Остварени расходи текуће године су већи од остварених прихода текуће године за 46,39%. Потребно је приходе додатно повећати да би се омогућио излазак из зоне губитка пословања, односно остварио неутралан пословни резултат.

Број превезених возила у одређеном временском периоду зависи искључиво од броја упућених „налога за превоз непрописно паркираних возила“ од стране саобраћајне полиције, те по основу наведеног АД „Комуналац“ Бијељина није у могућност да утиче на повећање прихода преко броја превезених возила у одређеном временском периоду.

Цијена превоза непрописно паркираних возила, која износи 30,00 КМ без ПДВ-а (Цјеновник комуналних услуга (по позиву), број 5894/2012 од 31.12.2012. године), није правилно утврђена, јер не постоји категоризација возила по укупној тежини празних возила, по основу које би се цијене одвоза непрописно паркираних возила утврђивале у одређеном распону, зависно од тежине возила. На основу постојећег цјеновника иста је цијена превоза мањег путничког аутомобила од 1.000 Кг и великих теренаца, чија тежина износи и преко 2.000 Кг. Такође, тренутна цијена превоза непрописно паркираних возила није економски оправдана, јер је калкулацијом утврђен већи расход од оствареног прихода од услуга превоза непрописно паркираних возила..

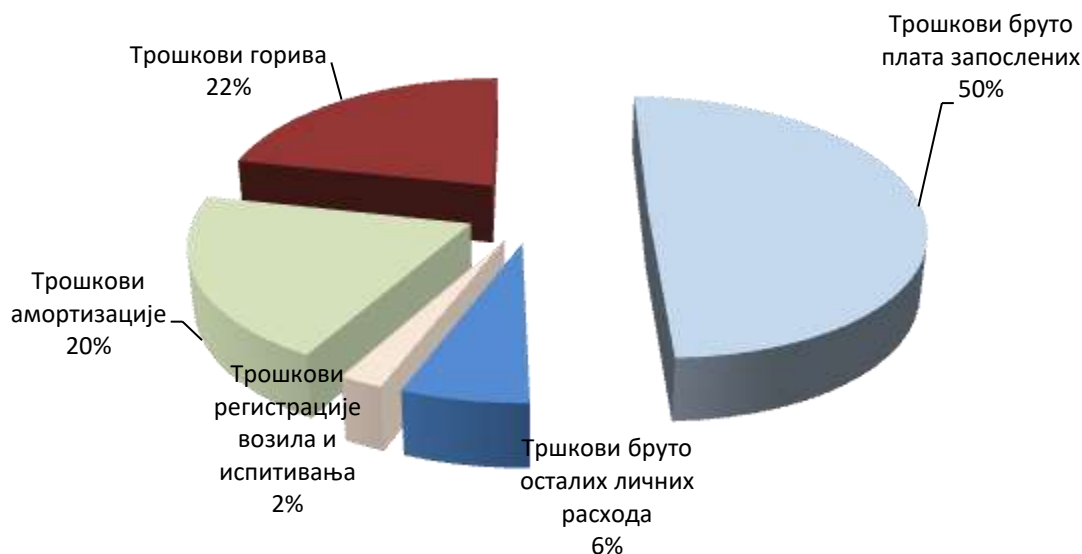
Анализа расхода своди се на анализу укупних и појединачних расхода.

Анализу расхода треба почети са извођењем констатације о обиму остварених расхода у текућој години и тренду њихове динамике у односу на остварене расходе у претходној години.

Врста расхода	Износ			Структура (%)			Индекс
	2017.	2016.	2015.	2017.	2016.	2015.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Трошкови бруто плата (4 радника) у 2017.-2 радника	27.240,92	60.693,98	59.773,04	49,55	64,14	61,70	102
Трошкови бруто осталих личних расхода (регрес, топли оброк, превоз и сл.)	3.498,38	6.530,26	6.401,40	6,36	6,90	6,61	102
Трошкови регистрације и испитивања	1.200,00	1.890,20	1.741,72	2,18	2,00	1,80	109
Трошкови амортизације	11.146,20	11.812,80	14.836,00	20,27	12,48	15,31	80
Трошкови горива	11.895,34	13.705,94	14.123,95	21,64	14,48	14,58	97
УКУПНИ РАСХОДИ	54.980,84	94.633,18	96.876,11	100,00	100,00	100,00	98

Укупни расходи „паука“, за период 01.01.-31.12.2017. године, износе 54.980,84 КМ, док су за исти период претходне године остварени у износу од 94.633,18 КМ.

Потребно је истаћи да у наведене расходе нису укључени трошкови одржавања возила (ауто-гуме, резервни дијелови, уље, прање возила и сл.), јер се наведени подаци нису могли идентификовати у евиденцији укупних трошкова одржавања сталних средстава.

Специјално комунално возило „фекална цистерна“ врши услуге свим физичким и правним лицима код којих се појави таква потреба.

У току 2017. године фекална цистерна имала је 16 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 2.400 КМ, што је за 6 услуга мање него у 2016. години, у којој је било 22 интервентне услуге, по основу којих је остварен приход од 3.300 КМ.

Цистерна за воду је у периоду 01.01.-31.12.2017. године имала 42 интервентне услуге, што је за 16 више од укупно 26 интервентних услуга из истог периода 2016. године.

Све припреме сервисирања и гаражирања возила, као и комплетна Служба комуналних услуга, смјештени су у уређеном простору површине 5.000 м² и објектима

пословно - техничког садржаја (гараже, сервисне радионице, магацински простор и др.) у Мачванској улици у Бијељини.

2. Служба одржавања градског зеленила

За потребе Службе одржавања градског зеленила кориштена је постојећа савремена механизација, и то: машинске косачице, трактори, самоходне машинске косачице, машинске тестере, возило Застава носивости до 2 т, корпа, доставно возило типа Кеди и цистерна за осоку капацитета 3.200 литара.

У току 2017. године извршена је набавка моторне косе ФС 120, моторног чистача снијега ВСТ-130/П, пумпе за башту ЈГП 1500 Б/П и чеоне косе 87 цм за ВММ 1918Р.

Служба одржавања градског зеленила радила је по плану и програму, на основу добијеног посла на тендеру, који је расписала Градска управа Бијељине.

Служба одржавања градског зеленила је у 2017. години имала сљедећу реализацију:

	Износ реализације радова на јавним зеленим површинама		Износ реализације од продаје садног материјала у производном сектору	
	Текућа година	Претходна година	Текућа година	Претходна година
Јануар	Нема	3.962,00 КМ	10,00 КМ	158,12 КМ
Фебруар	спецификације	3.670,50 КМ	392,00 КМ	775,21 КМ
Март	Нема	11.580,03 КМ	2.962,00 КМ	2.337,61 КМ
Април	спецификације	19.800,98 КМ	2.535,00 КМ	1.627,78 КМ
Мај	10.684,49 КМ	20.177,73 КМ	3.071,01 КМ	2.557,95 КМ
Јун	21.816,42 КМ	22.114,26 КМ	1.268,34 КМ	1.343,68 КМ
Јул	37.478,32 КМ	20.048,79 КМ	1.444,27 КМ	1.337,27 КМ
Август	33.078,08 КМ	16.266,46 КМ	1.016,43 КМ	822,73 КМ
Септембар	32.675,01 КМ	14.642,67 КМ	1.052,50 КМ	801,45 КМ
Октобар	25.944,30 КМ	13.213,00 КМ	1.371,55 КМ	1.013,67 КМ
Новембар	16.771,71 КМ	20.512,10 КМ	1.845,40 КМ	2.617,95 КМ
Децембар	17.036,55 КМ	22.915,00 КМ	227,94 КМ	230,77 КМ
	13.051,27 КМ			
	5.701,41 КМ			
УКУПНО	214.237,56 КМ	188.903,52 КМ	17.196,44 КМ	15.624,19 КМ

С обзиром на тренутни капацитет постојећих стакленика, пластеника, леја, обрадивог земљишта, машина за обраду и броја запослених радника, могуће је и увећати обим производње, али је највећи проблем пласман производа на тржиште.

3. Служба за организацију пијачних услуга

Пијаца је организовано и уређено мјесто на коме се на уобичајан начин обавља трговина на мало пољопривредним, прехранбеним и другим производима између продавца и купца. На пијаци се трговина обавља на продајним столовима. Спровођење пијачног реда је обавеза свих запослених, посебно радника на радном мјесту – редари пијаце. У спровођењу реда дужни су сарађивати са надлежним инспекцијским службама и радницима ЦЈБ Бијељина, везано за евентуалне проблеме око рада и унутрашњег реда у пијацама. Предузеће

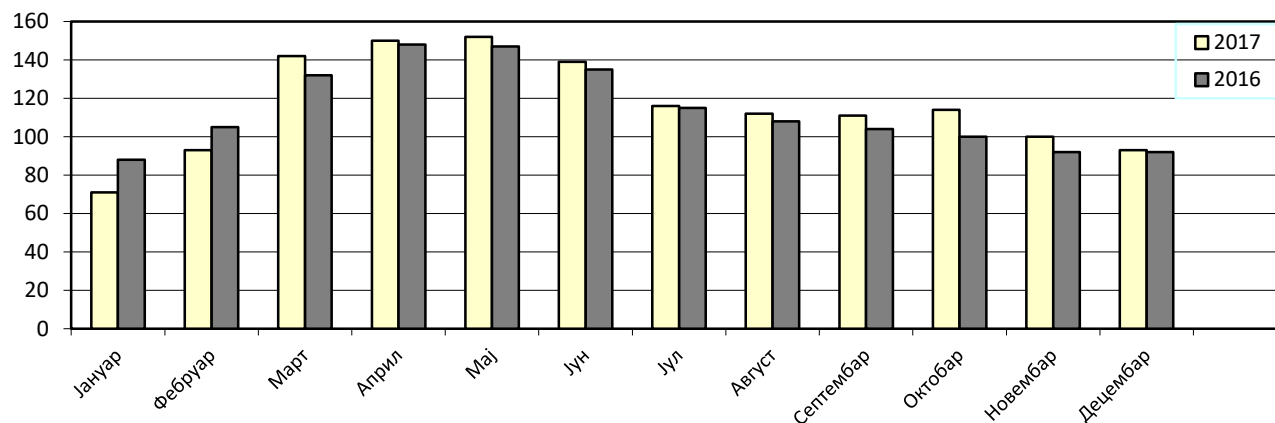

је дужно да пијачне тезге постави и распореди на начин којим се обезбијеђује функционалност и естетски изглед пијаце и омогућује купцима несметана куповина.

Зелена пијаца располаже са 303 пијачна стола, а од тога се у централној улици налази 48 столова. Овај број столова задовољава све потребе корисника услуга зелене пијаце. На “Малом бувљаку” у Улици 27. марта, налази се 33 стола. Наплата дневне плацарине се врши искључиво уторком и петком.

Од 1. децембра 2015. године, на основу Одлуке Скупштине Града Бијељине, број 01-022-84/15, АД “Комуналац” Бијељина је додијељена на располагање јавна пијаца у Дворовима, Карађорђева бб.

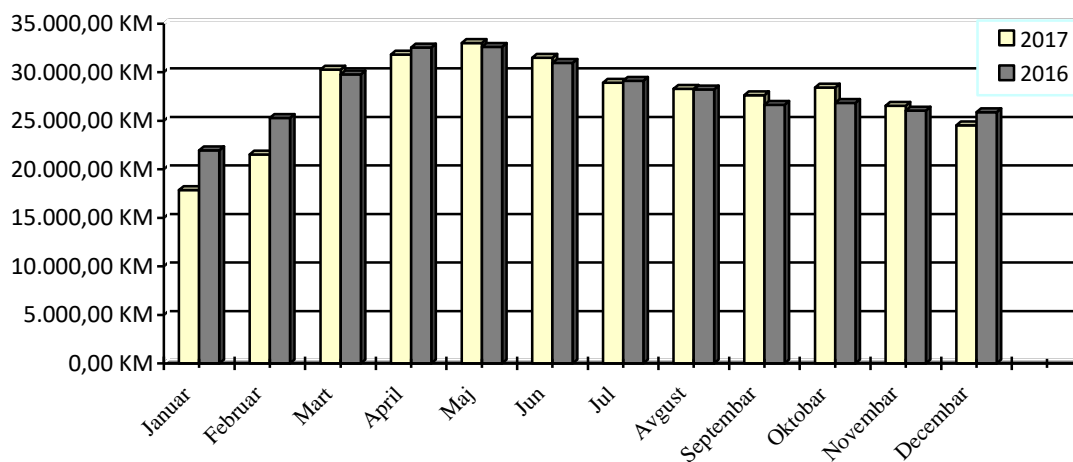
На графикону број 6, упоредно је приказан број закупљених столова у 2017. години у односу на 2016. годину.

Графикон број 6-Преглед закупљених столова по основу Уговора о закупу

У 2017. години, приход Службе за организацију пијачних услуга, који се остварује по основу дневног и мјесечног закупа столова у зеленој пијаци, остварен је у износу од 282.277,92 КМ и исти је смањен у односу на 2016. годину за 1,66%, у којој је остварен приход од 287.034,09 КМ.

На графикону број 7 приказана је реализација прихода од мјесечног и дневног закупа столова у зеленој пијаци у 2017. години у односу на 2016. годину.

Графикон број 7-Остварење прихода од закупа столова у зеленој пијаци

СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

1. Служба за правне, кадровске и опште послове

У периоду од 01.01. - 31.12.2017. године у Служби за правне, кадровске и опште послове било је запослено 8 радника.

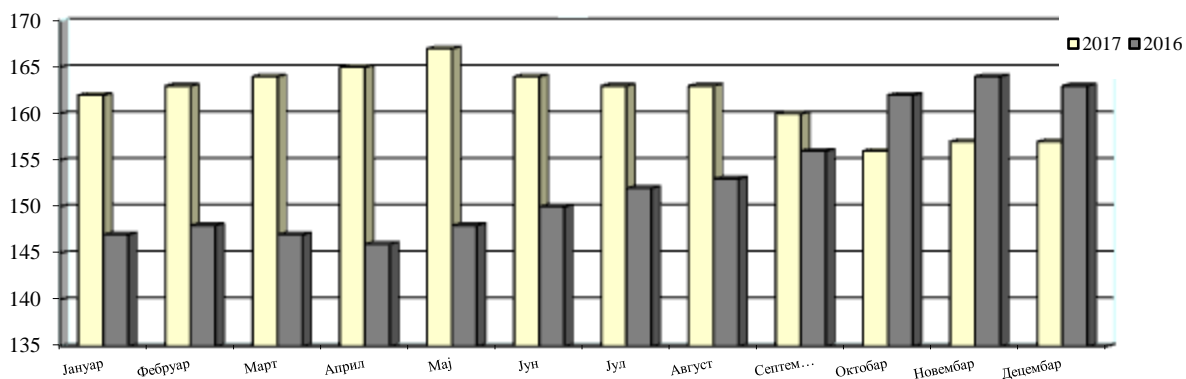
У сарадњи са Службом за финансијске и рачуноводствене послове, Служба за правне, кадровске и опште послове интензивно ради на побољшању наплате потраживања, како од физичких тако и од правних лица.

Ова Служба свакодневно је поступала по судским предметима, израђивала поднеске, заступала Друштво пред судовима на рочиштима у парничним, извршним и прекршајним поступцима.

Као стручна Служба Друштва, обављала је и послове стручне помоћи органима Друштва (Скупштина, Надзорни одбор, Одбор за ревизију, Управа), пратећи записнички њихов рад и израђујући донесене одлуке наведених органа.

Такође је учествовала у пословима јавних набавки, сачињавању разних уговора и других аката за потребе Друштва.

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина је у протеклом периоду обављало регистровану дјелатност комуналних услуга са просјечно 162 запослена радника, док је просјек у 2016. години био 153 радника. На почетку 2017. године у радном односу се налазило 162 радника. У току године, у складу са указаним потребама, повремено су ангажовани одређени радници, тако да је на крају године у радном односу евидентирано 157 радника.

Графикон број 8-Запослени радници у 2017. и 2016. години

У табели број 7 приказана је структура запослених са стварном стручном спремом, на дан 31.12.2017. године.

Стручна спрема	НК	ПК	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	Укупно
Број запослених	40	4	51	5	29	4	24	157

Табела број 7- Структура запослених на дан 31.12.2017. године

2. Служба исхране радника

У оквиру Службе запослено је два радника куvara и један помоћни радник у кухињи, који су вршили спремање топлих obroka за све раднике. За период од 01.01.-31.12.2017. године припремљено је укупно 32.917 obroka, са мјесечним просјеком од 2.743 obroka. Од просјечно 162 запослена радника за дванаест мјесеци 2017. године, просјечно 125 радника, односно 77,16% од укупног броја радника је користило услуге ресторана, док је осталих 22,84% било одсутно са посла из оправданих разлога, као што су: годишњи одмори, вјерски празници, боловања, изостанци и слично. Укупан трошак спремања топлог obroka, укључујући све директне и индиректне трошкове за дванаест мјесеци 2017. године износи 113.236,55 КМ, односно просјечно за мјесец дана 9.436,38 КМ, тако да је просјечна цијена једног топлог obroka по запосленом, утврђена на основу просјека за дванаест мјесеци 3,43 КМ. Просјечна цијена једног топлог obroka за 2016. годину износила је 3,51 КМ. Рекапитулација директних и индиректних трошкова топлог obroka сачињава се на посебном обрасцу, који је сачињен у складу са одредбама члана 8. став 1. тачка 11. Закона о порезу на доходак (Службени гласник Републике Српске, број 60/15).

3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове

3.1 Приходи

У периоду од 01.01. - 31.12.2017. године, АД „Комуналац“ Бијељина остварио је укупан приход од 4.631.053 КМ.

У оквиру **пословних прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 4.318.985 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Приходи од продаје робе у износу од 7.778 КМ;
- Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима у износу од 536.583 КМ;
- Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту у износу од 3.070.772 КМ;
- Повећање вриједности залиха учинака у износу од 12.598 КМ и
- Остали пословни приходи у износу од 691.254 КМ.

У оквиру **финансијских прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 91.433 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Финансијски приходи од повезаних правних лица у износу од 3.767 КМ и
- Приходи од камата у износу од 87.666 КМ.

У оквиру **осталих прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 209.740 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Наплаћена отписана потраживања у износу од 106.771 КМ и
- Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи у износу од 102.969 КМ.

У оквиру **прихода од усклађивања вриједности имовине** текуће године, који су остварени у укупном износу од 10.895 КМ, евидентирани су приходи од усклађивања вриједности остале имовине, који се односе на приходе од усклађивања вриједности потраживања од купаца.

У табели 21 дат је преглед остварених прихода текуће године, са упоредним показатељима у односу на остварење претходне године и у односу на планиране приходе текуће године.

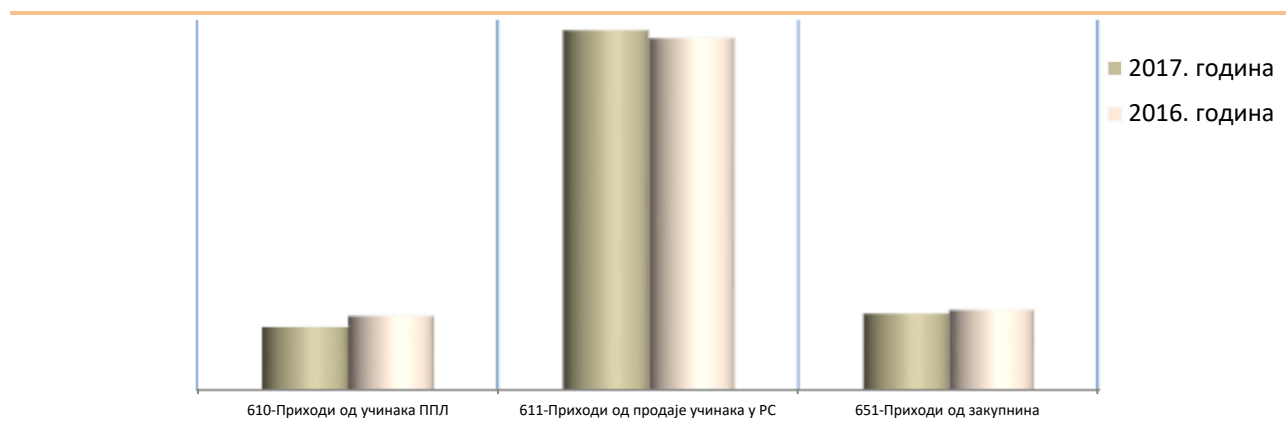
РБ	Кonto	Назив конта	Остварење 31.12.2016.	План за 2017. годину	Остварење 31.12.2017.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима (6)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Приход од продаје конт.	11.885,68	10.000,00	7.179,48	60	72	0,16%	-4.706,20
	601	Приходи од продаје робе у Републици Српској	11.885,68	10.000,00	7.179,48	60	72	0,16%	-4.706,20
2	60250	Приход од пр. конт.-ФБиХ	0,00	0,00	598,29	-	-	0,01%	598,29
	602	Приходи од пр.робе-ФБиХ	0,00	0,00	598,29	-	-	0,01%	598,29
3	61010	Пр.од усл.јавне хиг.-БН	328.628,38	320.000,00	268.824,61	82	84	5,80%	-59.803,77
4	61011	Приход од усл.одв.отп.-т.	12.010,50	13.000,00	1.162,44	10	9	0,03%	-10.848,06
5	61012	Пр.од услуга одв.отпада	13.745,18	15.000,00	15.199,92	111	101	0,33%	1.454,74
6	61013	Приход од усл.зимске сл.	14.737,40	18.000,00	9.037,20	61	50	0,20%	-5.700,20
7	61014	Приход од усл.градског з.	188.903,52	185.000,00	183.109,01	97	99	3,95%	-5.794,51
8	61018	Пр. од усл.ППЛ-прање ул.	29.913,98	30.000,00	29.913,92	100	100	0,65%	-0,06
9	61019	Пр.од усл.јавне хиг.-Јања	37.105,84	35.000,00	29.335,70	79	84	0,63%	-7.770,14
	610	Приход од продаје учинака повезаним правним лицима	625.044,80	616.000,00	536.582,80	86	87	11,59%	-88.462,00
10	61106	Приход од расадника	15.624,19	18.000,00	14.860,38	95	83	0,32%	-763,81
11	61121	Приход одв.отпада грађ.	2.022.835,93	2.088.000,00	2.153.033,23	106	103	46,49%	130.197,30
12	61122	Одвоз отпада правн.субј.	790.022,49	790.000,00	776.434,06	98	98	16,77%	-13.588,43
13	61123	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	24.187,27	25.000,00	29.524,02	122	118	0,64%	5.336,75
14	61124	Пр.од усл. куп. из РС-гр.з.	4.000,00	0,00	320,00	8	-	0,01%	-3.680,00
15	61126	Приход од паука	54.582,10	58.000,00	37.557,14	69	65	0,81%	-17.024,96
16	61127	Услуге фекалне цистерне	2.400,00	2.000,00	1.800,00	75	90	0,04%	-600,00
17	61128	Услуге цистерне за воду	2.712,31	2.000,00	4.536,35	167	227	0,10%	1.824,04
18	61129	Пр.од одвоза.кл.отп.-д	43.343,99	45.000,00	5.226,00	12	12	0,11%	-38.117,99
	611	Приход од продаје учинака у Републици Српској	2.959.708,28	3.028.000,00	3.023.291,18	102	100	65,28%	63.582,90
19	61206	Приход од расадника	0,00	2.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
20	61222	Одвоз отпада правн.субј.	31.315,98	32.000,00	32.874,93	105	103	0,71%	1.558,95
21	61223	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	3.485,93	3.500,00	4.110,25	118	117	0,09%	624,32
22	61227	Услуге фекалне цистерне	900,00	1.000,00	450,00	50	45	0,01%	-450,00
	612	Приход од продаје учинака у Федерацији БиХ	35.701,91	38.500,00	37.435,18	105	97	0,81%	1.733,27
23	61322	Одвоз отпада правн.субј.	10.164,67	10.000,00	9.234,63	91	92	0,20%	-930,04
24	61323	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	673,51	700,00	660,55	98	94	0,01%	-12,96
25	61326	Пр.од вр.усл. БД-паук	30,00	0,00	0,00	0	-	0,00%	-30,00
26	61327	Пр.од вр.усл. БД-фекална	0,00	0,00	150,00	-	-	0,00%	150,00
	613	Приход од продаје учинака у Брчко Дистрикту БиХ	10.868,18	10.700,00	10.045,18	92	94	0,22%	-823,00
27	63000	Повећање вријед.залиха	4.944,09	4.000,00	12.598,47	255	315	0,27%	7.654,38

630	Повећање вриједности залихе учинака	4.944,09	4.000,00	12.598,47	255	315	0,27%	7.654,38
28	65100 Пр.од закупнина земљишта	25.485,59	26.000,00	22.165,60	87	85	0,48%	-3.319,99
29	65110 Приход од закупнина	363.151,75	365.000,00	343.411,67	95	94	7,42%	-19.740,08
30	65130 Пр.од закупа ст.у пијаци	232.426,36	235.000,00	220.588,19	95	94	4,76%	-11.838,17
31	65131 Пр.од закупа-дн.зак.ст.	49.939,33	50.000,00	56.026,50	112	112	1,21%	6.087,17
32	65132 Пр.од закупа ст.-мали.б.	4.668,40	5.000,00	5.663,23	121	113	0,12%	994,83
651	Приходи од закупнина	675.671,43	681.000,00	647.855,19	96	95	13,99%	-27.816,24
33	65200 Приходи од дона.-држ.орг.	0,00	0,00	4.293,00	-	-	39,40%	4.293,00
34	65210 Приходи од донација-ППЛ	27.674,60	27.674,60	27.674,60	100	100	0,60%	0,00
652	Приходи од донација	27.674,60	27.674,60	31.967,60	116	116	0,69%	4.293,00
35	65903 Пр.од продаје папира	18.360,61	19.000,00	6.912,74	38	36	0,15%	-11.447,87
36	65904 Пр.од продаје најлона	4.059,69	5.000,00	3.431,36	85	69	0,07%	-628,33
37	65905 Приходи од гријања	251,50	250,00	221,46	88	89	0,00%	-30,04
38	65900 Остали пословни приходи	0,00	0,00	865,87	-	-	0,02%	865,87
659	Остали пословни приходи по другим основама	22.671,80	24.250,00	11.431,43	50	47	0,25%	-11.240,37
39	66010 Пр.од камата од ППЛ	144.689,17	10.000,00	3.766,75	3	38	0,08%	-140.922,42
660	Финанс.приходи од ППЛ	144.689,17	10.000,00	3.766,75	3	38	0,08%	-140.922,42
40	66130 Зат.камате у земљи-ПЛ	19.917,54	20.000,00	15.926,27	80	80	0,34%	-3.991,27
41	66131 Зат.камате у земљи-ФЛ	66.322,14	70.000,00	69.531,66	105	99	1,50%	3.209,52
42	66190 Остале камате	12.434,79	12.000,00	2.208,37	18	18	0,05%	-10.226,42
661	Приходи од камата	98.674,47	102.000,00	87.666,30	89	86	1,89%	-11.008,17
43	66991 Остали финансијски приходи	45,00	50,00	0,00	0	0	0,00%	-45,00
669	Остали финансијски приходи	45,00	50,00	0,00	0	0	0,00%	-45,00
44	67710 Пр.од напл.отп.потр.-инд.о.	18.644,35	22.000,00	53.101,42	285	241	1,15%	34.457,07
45	67711 Пр.од напл.отп.потр.-дом.	31.928,15	38.000,00	38.169,38	120	100	0,82%	6.241,23
46	67720 Пр.од напл.потр.ППЛ-дир.о	3.500,00	16.500,00	15.500,00	443	94	0,33%	12.000,00
677	Напл. отписана потраж.	54.072,50	76.500,00	106.770,80	197	140	2,31%	52.698,30
47	67910 Приходи од отп.обавеза	255,98	250,00	238,75	93	96	0,01%	-17,23
48	67990 Остали непоменути приходи	35.157,97	40.000,00	102.730,45	292	257	2,22%	67.572,48
679	Приходи од смањења обавеза, укидања ...	35.413,95	40.250,00	102.969,20	291	256	2,22%	67.555,25
49	68900 Пр.од усклађивања потр.	1.201,93	0,00	10.894,82	906	-	0,24%	9.692,89
689	Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	1.201,93	0,00	10.894,82	906	-	0,24%	9.692,89
УКУПНО		4.708.267,79	4.668.924,60	4.631.052,67	98	99	100,00%	-77.215,12

Табела 21 – Остварени приходи

Упоредни приказ остварених прихода текуће године и остварених прихода претходне године, чије је појединачно учешће у укупним приходима текуће године веће од 3%, дат је на графикану 1.

Графикон 1 – Остварени приходи у 2017. години у односу на остварење 2016. године

Остварени приходи текуће године су мањи од остварења претходне године за 77.215,12 КМ, док су у односу на планиране приходе мањи за 37.871,93 КМ.

Анализа остварених прихода, као и поређење прихода текуће године са претходном годином, врши се преко синтетичких конта.

601 – Приходи од продаје робе у Републици Српској (0,16% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје робе у РС се остварују продајом контејнера запремине 1,1 м³, који се продају по цијени од 598,29 КМ без ПДВ-а. Приходи од продаје робе у РС, остварени у текућој години, смањени су за 4.706,20 КМ у односу на остварене приходе претходне године.

610 – Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима (11,59% учешћа)

Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима се остварују продајом услуга повезаним правним лицима у Републици Српској. Сви приходи у оквиру конта 610 се највећим дијелом остварују по основу вршења услуга за Град Бијељину.

У текућој години остварен је приход од 536.582,80 КМ, који је за 14% мањи од остварених прихода из претходне године. Планирани приходи нису у цијелости реализовани, те је остварени приход у односу на планирани приход мањи за 13 индексних поена.

611, 612 и 613 – Приходи од продаје учинака у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ (65,28% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје учинака се остварују по основу продаје производа на мало физичким и правним лицима, вршења услуга одвоза отпада од физичких и правних лица, услуга превоза непрописно паркираних возила специјалним возилом (паук) и услуга извршених специјалним возилом за превоз отпадних вода.

Укупни приходи текуће године, евидентирани у оквиру синтетичких конта 611, 612 и 613, су остварени у износу од 3.070.771,54 КМ. Остварени приходи су мањи од планираних за 0,21%, док су у односу на остварење претходне године повећани за 2,15%.

Значајно повећање прихода од услуга у текућој години у односу на претходну годину примјетно је на приходима од услуга одвоза комуналног отпада грађанима, који су већи за

6%, односно за 130.197,30 КМ, првенствено због увођења у систем наплате нових корисника услуга одвоза комуналног отпада. На крају 2017. године у систему наплате и одвоза комуналног отпада евидентирано је 30.534 корисника, док је у 2016. години у систему било евидентирано 25.315 корисника. Број корисника у 2017. години се повећао за 20,61%, односно евидентирано је 5.219 нових корисника, од којих је и у претходном периоду вршен одвоз комуналног отпада а који нису били евидентирани у пословним књигама АД „Комуналац“ Бијељина.

Највеће смањење прихода у текућој години у односу на претходну годину, евидентирано је на приходима оствареним од услуга одвоза клаоничког отпада на депонију, који су мањи за 38.117,99 КМ, односно за 88%.

630 – Повећање вриједности залиха учинака (0,27% учешћа у укупним приходима)

Приходи од повећања вриједности залиха учинака се остварују повећањем вриједности недовршене производње, полупроизвода и готових производа.

Приходи од повећања вриједности залиха учинака су у текућој години у односу на претходну годину већи за 155%, док су у односу на планиране приходе већи за 215%.

651 – Приходи од закупнина (13,99% учешћа у укупним приходима)

Приходи од закупнина се остварују по основу прихода од закупнина земљишта, прихода од закупнина објеката и прихода од закупнина осталих средстава, односно закупнина столова у пијаци.

Приходи од закупнина су у текућој години остварени у укупном износу од 647.855,19 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 675.671,43 КМ.

У структури прихода од закупнина најзначајније смањење је у оквиру прихода од закупнина локала, који су у односу на претходну годину мањи за 5% односно за 19.740,08 КМ, док су у односу на планиране мањи за 6%.

Приходи од мјесечног закупа столова у пијаци су мањи у текућој години у односу на претходну годину за 5%, односно за 11.838,17 КМ.

652 – Приходи од донација (0,69% учешћа у укупним приходима)

Приходи од донација се остварују по основу прихода од донација повезаних правних лица и донација примљених од државних органа.

Приходи од донација примљених од државних органа у износу од 4.293,00 КМ се односе на средства дозначена од Фонда солидарности Републике Српске.

Приходи од донација од повезаних правних лица је остварен по основу годишње амортизације обрачунате на набавну вриједност специјалног комуналног возила Ивецо Стралис, регистарске ознаке М19-А-029, са процјењеним вијеком трајања од седам година. Камион је уступљен на кориштење од стране Града Бијељина, по основу уговора којим су регулисана права и обавезе двије стране.

659 – Остали пословни приходи по другим основама (0,25% учешћа у укупним приходима)

У оквиру осталих пословних прихода по другим основама евидентирани су приходи за које није прописан посебан рачун.

Остали пословни приходи у текућој години су мањи за 50% у односу на приходе из претходне године, односно за 60% у односу на планиране приходе, највише због мање остварених прихода од продаје амбалажног отпада (папир, најлон и пет амбалажа).

660 и 661 – Приходи од камата (1,97% учешћа у укупним приходима)

У оквиру прихода од камата евидентирају се приходи од обрачунатих законских затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од повезаних правних лица, правних лица и физичких лица и обрачунатих законских затезних камата по извршењима и извршним поступцима.

Приходи од камата у текућој години су остварени у укупном износу од 91.433,05 КМ, од чега је приход од затезних камата обрачунатих повезаним правним лицима остварен у износу од 3.766,75 КМ, затим приход од обрачунатих камата физичким и правним лицима у износу од 85.457,93 КМ и приход од осталих камата, у оквиру којих се евидентирају затезне камате по извршењима и извршним поступцима у износу од 2.208,37 КМ.

669 – Остали финансијски приходи (0% учешћа)

Остали финансијски приходи су приходи остварени продајом тендерске документације.

Наведени приход у текућој години нису остварени, те не постоји могућност поређења са остварењем претходне године.

677 – Наплаћена отписана потраживања (2,31% учешћа)

Приходи од наплаћених отписаних потраживања се остварују од прихода по основу наплаћених потраживања од купаца (изузев повезаних правних лица) за која је извршен индиректан отпис и од прихода по основу наплаћених потраживања од повезаних правних лица за која је извршен директан отпис.

Приходи од наплаћених отписаних потраживања су у текућој години знатно више остварени у односу на претходну годину и у односу на план. У односу на претходну годину су већи за 97% односно за 52.698,30 КМ, док су у односу на планиране приходе већи за 40% односно за 30.270,80 КМ. Проценат наплативости од утужених корисника за првих шест мјесеци текуће године износи 29,82%, док је за исти период претходне године наплативост износила 19,59%. У 2015. години наплативост је износила 11,45%. Наведени показатељи показују да се наплативост од утужених корисника знатно побољшала у текућој години у односу на претходни период.

679 – Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи (2,22% учешћа)

У оквиру осталих непоменутих прихода евидентирани су приходи од наплаћених потраживања по основу трошкова извршења и трошкова парничног поступка.

У текућој години остварен је приход од 102.969,20 КМ, који је већи од остварења претходне године за 191% односно за 67.555,25 КМ, док је у односу на планиране приходе већи за 156%. У оквиру осталих непоменутих прихода евидентиран је приход од поврата средстава Предузећа за поштански сабраћај РС а.д. у износу од 52.514,80 КМ по основу ревизије пресуде.

689 – Приход од усклађивања вриједности остале имовине (0,24% учешћа)

У оквиру прихода од усклађивања вриједности остале имовине евидентирани су приходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца у износу од 10.894,82 КМ, који су у текућој години већи за 9.692,89 КМ од остварења претходне године. У 2017. години наплата потраживања од купаца је побољшана у односу на претходну годину, што је утицало на смањење застарјелих потраживања.

3.2 Расходи

Укупни расходи Друштва, за период од 01.01.-31.12.2017. године, износе 4.600.539 КМ. Расходи текуће године су у односу на расходе претходне године мањи за 415.014 КМ, односно за 8 индексних поена.

Преглед расхода, који су настали у обрачунском периоду, а који се пореде са остварењем на дан 31.12.2016. године и са планом за период 01.01.- 31.12.2017. године, приказан је у сљедећем табеларном прегледу, док је детаљно образложење за одређене расходе обрачунског периода дато после табеларног прегледа расхода.

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2016.	План за 2017. годину	Остварење 31.12.2017.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало	3.084,20	3.000,00	2.933,75	95	98	0,06%	-150,45
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура	3.442,51	4.000,00	5.572,48	162	139	0,12%	2.129,97
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.	639,75	500,00	1.267,35	198	253	0,03%	627,60
	501	Набавна вр.продате робе	7.166,46	7.500,00	9.773,58	136	130	0,21%	2.607,12
4	50230	Набавна вриј.продате опр.	0,00	0,00	6.097,00	-	-	0,13%	6.097,00
	502	Набавна вр.продатих ст.ср	0,00	0,00	6.097,00	-	-	0,13%	6.097,00
5	51100	Трошкови сир. и матер.	83.702,38	60.000,00	53.089,87	63	88	1,15%	-30.612,51
	511	Тр.материјала за израду	83.702,38	60.000,00	53.089,87	63	88	1,15%	-30.612,51
6	51210	Отпис ауто-гума (нове)	17.675,36	20.000,00	15.005,15	85	75	0,33%	-2.670,21
7	51211	Отпис ауто-гума-(протект)	0,00	15.500,00	7.020,00	-	45	0,15%	7.020,00
8	51220	Отпис ХТЗ опреме	43.793,54	35.000,00	27.733,93	63	79	0,60%	-16.059,61
9	51240	Трошкови рез.дијелова-нови	51.604,99	50.000,00	36.467,58	71	73	0,79%	-15.137,41
10	51241	Трошкови рез.дијелова-пол.	0,00	5.000,00	3.429,77	-	69	0,07%	3.429,77
11	51250	Трошкови канц. материјала	14.234,30	11.200,00	12.022,81	84	107	0,26%	-2.211,49

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2017. ГОДИНУ

	512	Тр.режијског материјала	127.308,19	136.700,00	101.679,24	80	74	2,21%	-25.628,95
12	51300	Тр.нафт.деривата-дизел Е4	192.465,09	200.000,00	197.054,87	102	99	4,28%	4.589,78
13	51301	Тр.нафт.деривата-дизел Е5	11.691,35	15.000,00	12.354,22	106	82	0,27%	662,87
14	51302	Тр.нафт.деривата -бензин	3.122,98	4.000,00	2.577,99	83	64	0,06%	-544,99
15	51303	Тр.нафт.деривата -аутогас	396,10	1.000,00	437,92	111	44	0,01%	41,82
16	51304	Тр.нафт.деривата (мазива)	12.644,97	16.000,00	8.896,03	70	56	0,19%	-3.748,94
17	51330	Трошкови ел. енергије	26.719,11	25.000,00	36.103,29	135	144	0,78%	9.384,18
18	51370	Трошкови воде	9.411,30	10.000,00	9.457,41	100	95	0,21%	46,11
	513	Трошкови горива и енергије	256.450,90	271.000,00	266.881,73	104	98	5,80%	10.430,83
19	52000	Трошкови бруто зараде	2.064.390,48	2.050.000,00	2.178.606,09	106	106	47,36%	114.215,61
	520	Трошкови бруто зарада	2.064.390,48	2.050.000,00	2.178.606,09	106	106	47,36%	114.215,61
20	52210	Тр.бр.накн.чл.Надз.одб.	29.850,60	29.000,00	29.850,60	100	103	0,65%	0,00
	522	Тр.бр.накн.чл.НО и Упр.од	29.850,60	29.000,00	29.850,60	100	103	0,65%	0,00
21	52300	Тр.бр.накн.чл.Одб.за рев.	22.484,23	29.850,00	29.850,60	133	100	0,65%	7.366,37
	523	Трошкови бр.накнада чл.одб.за ревизију, ком.и сл	22.484,23	29.850,00	29.850,60	133	100	0,65%	7.366,37
22	52420	Награде запосленим	1.050,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-1.050,00
23	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.	7.487,00	5.000,00	4.974,00	66	99	0,11%	-2.513,00
	524	Тр.отпр., награда и помоћи у скл.са прописима	8.537,00	5.000,00	4.974,00	58	99	0,11%	-3.563,00
24	52500	Тр.дневница на служб.путу	3.997,24	2.000,00	1.527,00	38	76	0,03%	-2.470,24
25	52510	Тр.смј.и исх.на служб.путу	2.955,93	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	-2.955,93
26	52520	Тр.превоза на служб.путу	751,42	500,00	161,10	21	32	0,00%	-590,32
27	52530	Накн.за коришћ.сопств.воз.	1.987,40	12.000,00	12.939,49	651	108	0,28%	10.952,09
28	52540	Остали тр.на сл. путу	16,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-16,00
	525	Трошкови запослених на службеном путу	9.707,99	16.500,00	14.627,59	151	89	0,32%	4.919,60
29	52900	Накн.тр.за превоз радника	52.425,12	53.000,00	54.828,91	105	103	1,19%	2.403,79
30	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	125.558,05	120.000,00	132.940,82	106	111	2,89%	7.382,77
31	52991	Ост.накн.тр.запосл.(Божић)	14.400,00	15.500,00	16.200,00	113	105	0,35%	1.800,00
32	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	66.105,98	70.000,00	57.734,89	87	82	1,25%	-8.371,09
	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	258.489,15	258.500,00	261.704,62	101	101	5,69%	3.215,47
33	53130	Трошкови ПТТ услуга	25.908,33	25.000,00	18.693,15	72	75	0,41%	-7.215,18
34	53131	Тр.ПТТ услуга-гот.пл.	3.579,10	4.000,00	3.355,20	94	84	0,07%	-223,90
35	53150	Тр.интернет услуга и пренос	1.648,89	1.500,00	1.498,87	91	100	0,03%	-150,02
	531	Тр. транспортних услуга	31.136,32	30.500,00	23.547,22	76	77	0,51%	-7.589,10
36	53200	Тр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	56.631,05	45.000,00	19.129,93	34	43	0,42%	-37.501,12
	532	Тр. услуга одржавања	56.631,05	45.000,00	19.129,93	34	43	0,42%	-37.501,12
37	53390	Трошкови осталих закупа	4.185,00	4.000,00	3.280,50	78	82	0,07%	-904,50
	533	Трошкови закупа	4.185,00	4.000,00	3.280,50	78	82	0,07%	-904,50
38	53500	Тр.огласа у новинама,ТВ	31.290,00	16.000,00	10.884,50	35	68	0,24%	-20.405,50
39	53520	Трошкови ул.у пр.са ПП	5.198,31	6.000,00	5.051,67	97	84	0,11%	-146,64
40	53590	Остали тр.за рекламу и пр.	2.199,60	0,00	1.105,03	50	-	0,02%	-1.094,57
	535	Трошкови рекламе и пропаганде	38.687,91	22.000,00	17.041,20	44	77	0,37%	-21.646,71
41	53920	Трошкови за усл.зашт.на р.	10.853,76	10.000,00	5.407,70	50	54	0,12%	-5.446,06
42	53960	Привр.и повремени послови	74.676,21	55.000,00	57.662,35	77	105	1,25%	-17.013,86

43	53981	Тр.депоновања-отп.воде	1.208,00	4.000,00	870,12	72	22	0,02%	-337,88
44	53982	Тр.депоновања-кл.отпад	45.158,00	50.000,00	5.226,00	12	10	0,11%	-39.932,00
45	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.	888.004,92	900.000,00	909.537,09	102	101	19,77%	21.532,17
46	53990	Трошкови ост.произв.усл.	28.840,08	20.000,00	4.808,20	17	24	0,10%	-24.031,88
	539	Трошкови осталих услуга	1.048.740,97	1.039.000,00	983.511,46	94	95	21,38%	-65.229,51
47	54000	Трошкови амортизације-ПО	212.690,66	200.000,00	199.845,46	94	100	4,34%	-12.845,20
48	54020	Трошкови аморти.-процјена	24.389,89	40.000,00	41.722,66	171	104	0,91%	17.332,77
	540	Трошкови амортизације	237.080,55	240.000,00	241.568,12	102	101	5,25%	4.487,57
49	54140	Тр.рез. за отпремнине	5.643,54	7.000,00	10.249,70	182	146	0,22%	4.606,16
	541	Трошкови резервисања	5.643,54	7.000,00	10.249,70	182	146	0,22%	4.606,16
50	55010	Тр.ревизије финанс.извј.	4.700,00	5.000,00	4.700,00	100	94	0,10%	0,00
51	55020	Тр.адвокатских услуга	4.675,00	5.000,00	12.612,23	270	252	0,27%	7.937,23
52	55030	Тр.здравствених услуга	10.072,31	5.900,00	7.013,78	70	119	0,15%	-3.058,53
53	55050	Тр.стр.усавршања-семинари	1.501,65	1.500,00	1.031,64	69	69	0,02%	-470,01
54	55060	Тр.измјена на пост.прогр.	3.600,00	4.300,00	3.600,00	100	84	0,08%	0,00
55	55090	Остале непроизводне усл.	10.057,82	10.000,00	6.940,62	69	69	0,15%	-3.117,20
	550	Тр. непроизводних услуга	34.606,78	31.700,00	35.898,27	104	113	0,78%	1.291,49
56	55100	Тр.репр.у посл.прост.	9.710,48	5.000,00	5.832,45	60	117	0,13%	-3.878,03
57	55120	Тр.угоститељских услуга	8.776,55	12.000,00	9.184,90	105	77	0,20%	408,35
58	55140	Тр.уг.услуга приликом просл.	200,00	1.000,00	900,00	450	90	0,02%	700,00
59	55150	Трошкови за поклоне	2.168,81	4.500,00	91,90	4	2	0,00%	-2.076,91
60	55190	Остали тр.репрезентације	3.457,69	3.000,00	1.149,41	33	38	0,02%	-2.308,28
	551	Трошкови репрезентације	24.313,53	25.500,00	17.158,66	71	67	0,37%	-7.154,87
61	55200	Пр.ос.некр.,постр.и опр.	2.588,52	2.500,00	2.508,52	97	100	0,05%	-80,00
62	55240	Пр.ос.од одг.према тр.лиц.	0,00	0,00	576,00	-	-	0,01%	576,00
63	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	8.656,80	9.500,00	9.185,75	106	97	0,20%	528,95
	552	Трошкови премија осигурања	11.245,32	12.000,00	12.270,27	109	102	0,27%	1.024,95
64	55300	Тр.пл.промета-Павл.банка	1.604,29	2.000,00	1.713,01	107	86	0,04%	108,72
65	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка	2.526,90	2.300,00	2.356,40	93	102	0,05%	-170,50
66	55302	Тр.пл.промета-Нова банка	1.377,50	1.500,00	2.065,75	150	138	0,04%	688,25
67	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.	438,10	450,00	358,80	82	80	0,01%	-79,30
68	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ	127,90	200,00	582,90	456	291	0,01%	455,00
69	55310	Тр.пл.промета-гаранције	1.611,35	1.500,00	1.273,24	79	85	0,03%	-338,11
	553	Трошкови платног промета	7.686,04	7.950,00	8.350,10	109	105	0,18%	664,06
70	55420	Чланарине.пословним удр.	400,00	400,00	0,00	-	-	0,00%	-400,00
	554	Трошкови чланарина	400,00	400,00	0,00	-	-	0,00%	-400,00
71	55500	Порез на имовину	7.140,28	7.200,00	8.145,78	114	113	0,18%	1.005,50
72	55510	Накнада за о.к.д. шума	3.295,79	3.300,00	3.241,74	98	98	0,07%	-54,05
73	55520	Накнада за против пож.з.	1.749,67	1.900,00	1.727,59	99	91	0,04%	-22,08
74	55540	Накнада за воде	1.836,00	1.800,00	1.944,00	106	108	0,04%	108,00
75	55570	Комунална и реп. таксе	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
76	55571	Комунална накнада-опш.	5.794,98	6.168,00	6.168,36	106	100	0,13%	373,38
	555	Трошкови пореза	20.966,72	21.518,00	22.377,47	107	104	0,49%	1.410,75
77	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	4.436,37	4.500,00	4.731,46	107	105	0,10%	295,09
78	55691	Ост.доп.на тер.тр.-вол.	0,00	0,00	989,03	-	-	0,02%	989,03
	556	Трошкови доприноса	4.436,37	4.500,00	5.720,49	129	127	0,12%	1.284,12
79	55900	Трошкови огласа у штамп	518,79	600,00	2.027,32	391	338	0,04%	1.508,53

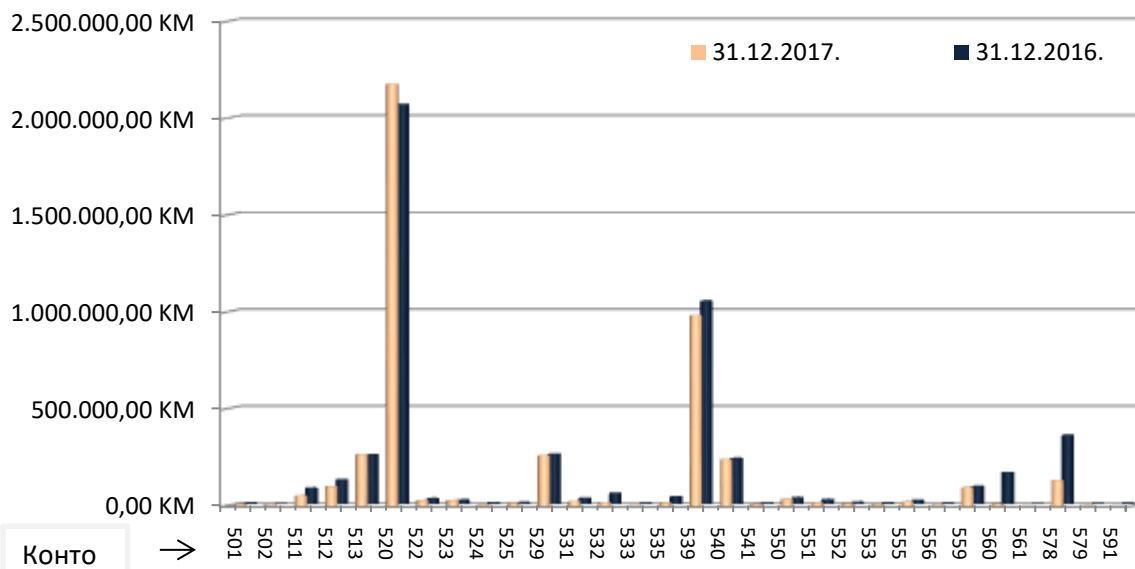

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2017. ГОДИНУ

80	55911	РТВ такса-порез на посј.	90,00	90,00	90,00	100	100	0,00%	0,00
81	55913	Судске таксе по извр.пост.	53.671,25	55.000,00	52.542,96	98	96	1,14%	-1.128,29
82	55915	Судске таксе-остале	3.714,80	2.000,00	2.737,90	74	137	0,06%	-976,90
83	55920	Судски тр.и тр.вјештачења	250,00	2.000,00	3.046,00	1.218	152	0,07%	2.796,00
84	55930	Тр.претпл.на часописе и с.п.	1.365,38	1.500,00	1.171,06	86	78	0,03%	-194,32
85	55950	Тр.за регистрацију возила	32.851,25	30.000,00	33.937,76	103	113	0,74%	1.086,51
	559	Остали нематеријални тр.	92.461,47	91.190,00	95.553,00	103	105	2,08%	3.091,53
86	56000	Камате из односа са ППЛ	163.434,53	40.000,00	11.645,47	7	29	0,25%	-151.789,06
	560	Финансијски расходи	163.434,53	40.000,00	11.645,47	7	29	0,25%	-151.789,06
87	56100	Расходи камата по кред.	498,24	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-498,24
88	56190	Камате по ост.фин.обавез.	0,00	0,00	798,73	-	-	0,02%	798,73
	561	Расходи камата	498,24	5.000,00	798,73	160	16	0,02%	300,49
89	57020	Отпис опреме по попису	1.528,86	1.000,00	194,77	13	19	0,00%	-1.334,09
	570	Губици по осн.прод. и рас. нем.ср.,некр.постр.и опр.	1.528,86	1.000,00	194,77	13	19	0,00%	-1.334,09
90	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.	191.866,92	150.000,00	128.523,02	67	86	2,79%	-63.343,90
91	57810	Расх.по осн.исп.пот.ППЛ	135.757,62	0,00	0,00	-	-	0,00%	-135.757,62
92	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.	28.226,14	20.000,00	3.831,20	14	19	0,08%	-24.394,94
	578	Расх. по основу испр. вриједн.и отписа потр.	355.850,68	170.000,00	132.354,22	37	78	2,88%	-223.496,46
93	57900	Кало, растур, квар и лом	325,33	0,00	0,00	-	-	0,00%	-325,33
94	57920	Тр.судских и других спорова	791,04	0,00	1.760,00	222	-	0,04%	968,96
95	57970	ПДВ на кало,растур,квар...	54,74	500,00	324,38	593	65	0,01%	269,64
96	57990	Непоменути ост.расходи	2.116,91	800,00	7,09	0	1	0,00%	-2.109,82
	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	3.288,02	1.300,00	2.091,47	64	161	0,05%	-1.196,55
97	59100	Расходи по основу испр.гр.	4.644,08	1.000,00	663,02	14	66	0,01%	-3.981,06
	591	Расх.по осн.испр.грешака из ранијих година	4.644,08	1.000,00	663,02	14	66	0,01%	-3.981,06
УКУПНО			5.015.553,36	4.664.608,00	4.600.538,99	92	99	100,00%	-415.014,37

Табела 22. Остварени расходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2016. и 31.12.2017. године

Упоредни приказ остварених расхода текуће и претходне године приказан је на графикону 2.

Слика 2. Остварени расходи на дан 31.12.2017. и 31.12.2016. године.

Анализа остварених расхода, као и поређење расхода текуће године са претходном годином, врши се преко синтетичких конта.

501 – Набавна вриједност продате робе (0,21% учешћа у укупним расходима (УР))

Расходи евидентирани у оквиру конта 501, остварени су по основу набавне вриједности продате робе на мало.

Наведени расходи су у текућој години увећани за 2.607,12 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране расходе увећани за 30%, односно за 2.273,58 КМ.

502 – Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје (0,13% учешћа у УР)

У оквиру трошкова набавне вриједности продатих сталних средстава прибављених ради продаје евидентира се набавна вриједност продате опреме, односно контејнера, који су набављени ради даље продаје.

У текућој години остварени су расходи у износу од 6.097,00 КМ, док су у претходној години наведени расходи евидентирани у оквиру синтетичког конта 501 – Набавна вриједност продате робе.

511 – Трошкови материјала за израду учинака (1,15% учешћа у УР)

Трошкови материјала за израду учинака остварују се евидентирањем основног материјала и сировина за израду учинака.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, мањи су за 37% односно за 30.612,51 КМ од остварења претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 12%, односно за 6.910,13 КМ.

512 – Трошкови режијског материјала (2,21% учешћа у УР)

У оквиру трошкова режијског материјала евидентирају се утрошене ауто-гуме, које се у цјелини отписују у периоду набавке, утрошена ХТЗ опрема, која се у цјелини отписује у периоду набавке, материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава и утрошени остали режијски материјал, односно канцеларијски материјал.

Трошкови режијског материјала, остварени у текућој години, су мањи за 20%, односно за 25.628,95 КМ у односу на трошкове остварене у претходној години, првенствено због значајног смањења трошкова отписане ХТЗ опреме, који су мањи за 16.059,61 КМ и трошкова резервних дијелова, који су мањи за 22,69%, односно за 15.137,41 КМ. Трошкови отписа нових и трошкови отписа протектираних ауто-гума су већи у текућој години у односу на претходну годину за 4.349,79 КМ.

Трошкови канцеларијског материјала су мањи у текућој години у односу на претходну годину за 2.211,49 КМ, односно за 16%, јер су трошкове штампе рачуна у текућој години финансирала предузећа са којима имамо закључен уговор о рекламирању.

513 – Трошкови горива и енергије (5,80% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 513 аналитички се евидентирају трошкови горива и мазива, трошкови електричне енергије и трошкови воде.

Трошкови горива и енергије у текућој години су већи за 4% односно за 10.430,83 КМ у односу на остварење претходне године, односно за 2% су мањи у односу на планиране трошкове.

Смањење трошкова примјетно је на трошковима мазива, који су мањи за 30%, односно за 3.748,94 КМ, док су трошкови горива већи за 2,29%, односно за 4.749,48 КМ.

Трошкови електричне енергије су већи за 9.384,18 КМ, односно за 35% у односу на претходну годину, док су се трошкови воде задржали на нивоу остварења претходне године.

520 – Трошкови бруто зарада (47,36% учешћа у укупним расходима)

Трошкови бруто зарада, остварени у 2017. години, већи су за 6%, односно за 114.215,61 КМ у односу на трошкове остварене у истом периоду прошле године, док су у односу на планиране трошкове већи за 6%. Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца у текућој години износи 161,75 радника, док је у 2016. години износио 153 радника.

522 и 523 – Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, Члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл. (1,30% учешћа)

Трошкови евидентирани у оквиру синтетичких конта 522 и 523, су у текућој години остварени у укупном износу од 59.701,20 КМ, те су већи од трошкова претходне године за 7.366,37 КМ.

524 – Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (0,11% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру конта 524 се односе на трошкове помоћи запосленим у складу са прописима о раду.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, мањи су од остварења претходне године за 42%, односно за 3.563,00 КМ.

525 – Трошкови запослених на службеном путу (0,32% учешћа у УР)

У оквиру трошкова запослених на службеном путу евидентирају се трошкови дневница на службеном путу, трошкови смјештаја и исхране на службеном путу, трошкови превоза на службеном путу и накнаде за коришћење сопственог возила у пословне сврхе.

Трошкови запослених на службеном путу су у текућој години већи за 51%, односно за 4.919,60 КМ од остварења претходне године, првенствено због накнада за коришћење сопственог возила у пословне сврхе, које се исплаћују инкасантима и контролорима.

529 – Трошкови бруто осталих личних расхода (5,69% учешћа у УР)

У оквиру трошкова бруто осталих личних расхода евидентирају се накнаде трошкова превоза на радно мјесто и са радног мјеста и остале накнаде трошкова запосленим, послодавцима и другим физичким лицима.

Наведени трошкови су у текућој години увећани за 1% у односу на остварење претходне године, односно за 3.215,47 КМ.

531 – Трошкови транспортних услуга (0,51% учешћа у УР)

Трошкове транспортних услуга чине трошкови ПТТ услуга и трошкови интернет услуга и бежичног преноса података.

Трошкови транспортних услуга остварени у текућој години су смањени у односу на трошкове претходне године за 24%, односно за 7.589,10 КМ, док су у односу на планиране мањи за 23%.

532 – Трошкови услуга одржавања (0,42% учешћа у УР)

У оквиру трошкова услуга одржавања, евидентирани су трошкови за услуге на текућем одржавању сталних материјалних средстава.

Трошкови услуга одржавања у текућој години су мањи за 66%, односно за 37.501,12 КМ у односу на трошкове услуга одржавања из претходне године.

533 – Трошкови закупа (0,07% учешћа у УР)

Трошкови закупа се односе на трошкове осталих закупнина, који су у текућој години смањени за 22% у односу на претходну годину.

535 – Трошкови рекламе и пропаганде (0,37% учешћа у УР)

Трошкови рекламе и пропаганде остварени су евидентирањем трошкова огласа у новинама, часописима, на радију, телевизији и сл. и трошкова улагања у предмете на којима се налазе пропагандне поруке, а који се дијеле бесплатно (оловке, привјесци, кесе, роковници и сл.)

Трошкови рекламе и пропаганде у текућој години су мањи за 66%, односно за 21.646,71 КМ у односу на исти период претходне године.

539 – Трошкови осталих услуга (21,38% учешћа у УР)

У оквиру трошкова осталих услуга евидентирани су трошкови за услуге заштите на раду, накнаде за коришћење ауто-пута, накнаде по основу повремених и привремених послова, трошкови услуга депоновања отпада (чврсти комунални отпад, клаонички отпад и отпадне воде) и трошкови осталих производних услуга.

Трошкови осталих услуга су у текућој години мањи за 6%, односно за 65.229,51 КМ у односу на претходну годину, због смањених трошкова привремених и повремених послова, који су мањи за 17.013,86 КМ, трошкова депоновања клаоничког отпада, који су у текућој години мањи за 39.932,00 КМ и трошкова осталих производних услуга, који су мањи за 83%, односно за 24.031,88 КМ у односу на остварене трошкове из претходне године. Трошкови депоновања чврстог комуналног отпада увећани су за 2%, односно за 21.532,17 КМ у односу на трошкове остварене у претходној години.

540 – Трошкови амортизације (5,25% учешћа у УР)

Трошкови амортизације, који су остварени у текућој години, су већи за 2% односно за 4.487,57 КМ у односу на трошкове амортизације из претходне године.

541 – Трошкови резервисања (0,22% учешћа у УР)

У оквиру трошкова резервисања евидентирани су трошкови резервисања за отпремине приликом одласка у пензију у износу од 10.249,70 КМ, док су у претходној години износили 5.643,54 КМ.

550 – Трошкови непроизводних услуга (0,78% учешћа у УР)

Трошкове непроизводних услуга чине трошкови ревизије финансијских извјештаја, трошкови адвокатских услуга, трошкови здравствених услуга, трошкови стручног усавршавања (семинари, симпозијуми и сл.), трошкови измјена које се врше на постојећим програмима за рачунаре и трошкови осталих непроизводних услуга.

Трошкови непроизводних услуга у текућој години су остварени у укупном износу од 35.898,27 КМ, док су у претходној години износили 34.606,78 КМ. Трошкови адвокатских услуга су већи за 7.937,23 КМ, због ангажовања адвоката за заступање предузећа у сложеним предметима.

551 – Трошкови репрезентације (0,37% учешћа у УР)

У оквиру трошкова репрезентације, остварени су трошкови репрезентације у пословним просторијама, трошкови угоститељских услуга у ужем смислу, трошкови исхране и преноћишта пословних партнера, трошкови за поклоне и остали трошкови репрезентације.

Трошкови репрезентације у текућој години су мањи за 29%, односно за 7.154,80 КМ од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове смањени за 33%.

552 – Трошкови премија осигурања (0,27% учешћа у УР)

Трошкови премија осигурања се односе на трошкове премија осигурања некретнина, постројења и опреме, трошкове премије осигурања од одговорности према трећим лицима и трошкове премије за обавезно осигурање лица.

Трошкови премије осигурања су у текућој години већи за 9% од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 2%.

553 – Трошкови платног промета (0,18% учешћа у укупним расходима)

Трошкови платног промета се састоје од трошкова платног промета у земљи и трошкова банкарских услуга (гаранције и сл.).

Трошкови платног промета су у 2017. години увећани за 9% у односу на остварење из претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 5%.

555 – Трошкови пореза (0,49% учешћа у укупним расходима)

Трошкови пореза се састоје од трошкова пореза на имовину, накнада за општекорисна дејства шума, накнада за противпожарну заштиту, накнада за коришћење и загађење вода и комуналне и републичке таксе на фирму.

Трошкови пореза текуће године су повећани у односу на остварење претходне године за 1.410,75 КМ, првенствено због већег издвајања на име пореза на имовину и градске комуналне накнаде.

556 – Трошкови доприноса (0,12% учешћа у УР)

У оквиру трошкова доприноса евидентирају се трошкови доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида и остали доприноси на терет трошкова периода, који се односе на обрачунате доприносе волонтерима.

Трошкови доприноса у текућој години су у односу на претходну годину већи за 29%, односно за 1.284,12 КМ, због већих трошкова бруто плата запослених у текућој години у односу на претходну годину и због трошкова доприноса волонтерима, који су обрачунати у 2017. години.

559 – Остали нематеријални трошкови (2,08% учешћа у укупним расходима)

Остали нематеријални трошкови се састоје од трошкова огласа у штампи и другим медијима, такси (РТВ, судске и сл.), трошкова претплате на часописе и стручне публикације, трошкова регистрације возила и осталих нематеријалних трошкова.

Остали нематеријални трошкови, остварени у текућој години, су у односу на остварење претходне године већи за 3% (3.091,53 КМ), док су у односу на план већи за 5%. Наведени трошкови у текућој години су повећани због већих трошкова регистрације и већих судских трошкова и трошкова вјештачења.

560 – Финансијски расходи по основу односа са повезаним правним лицима (0,25% учешћа у УР)

Расходи по основу камата из односа са правним лицима у текућој години су остварени у износу од 11.645,47 КМ, што је за 151.789,06 КМ мање у односу на расходе из претходне године. Наведене уштеде су постигнуте благовременом уплатом обавеза према повезаним правним лицима.

578 – Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (2,88% учешћа)

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања се односе на расходе по основу исправке вриједности потраживања од купаца и расходе по основу директног отписа потраживања од купаца који нису повезана правна лица.

Наведени расходи, остварени за првих шест мјесеци текуће године, су мањи за 223.496,46 КМ, односно за 63% у односу на исте расходе из претходне године, због мањих расхода по основу исправке вриједности потраживања од купаца, који су мањи за 63.343,90 КМ, расхода по основу исправке вриједности потраживања од повезаних правних лица, који су мањи за 135.757,62 КМ и расхода по основу директног отписа потраживања, који су мањи за 24.394,94 КМ.

579 – Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи (0,05% учешћа у укупним расходима)

У квиру расхода по основу расходовања залиха материјала и робе и осталих расхода, евидентирани су кало, растур, квар и лом залиха материјала, трошкови судских и других спорова, порез на додату вриједност на прекомјерни кало, растур, квар и лом и остали непоменути расходи.

Трошкови судских и других спорова су у текућој години остварени у износу од 1.760,00 КМ, што је за 122% више од остварења претходне године.

591 – Расходи по основу исправке грешака из ранијих година (0,01% учешћа)

У оквиру расхода по основу исправке грешака из ранијих година који нису материјално значајни, евидентиран је износ од 663,02 КМ, који се односи на уплате обавеза за порез на зараде и накнаде зарада из ранијих година, утврђене по савјету са Пореском Управом Републике Српске.

3.3 Нето добитак

У Билансу успјеха на АОП-у 294, у колони “текућа година”, евидентиран је добитак прије опорезивања, као резултат разлике укупних прихода и укупних расхода текуће године, у износу од 30.514 КМ. У Билансу успјеха на АОП-у 296, евидентиран је порески расход периода у износу од 8.655 КМ.

Укупан нето добитак текуће године, који је утврђен у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 299 у колони број 4, износи 21.859 КМ, док је претходној години остварен нето губитак у износу од 307.285 КМ и исказан у Билансу успјеха на АОП-у 300 у колони број 5.

У Билансу стања на АОП-у 121 исказан је нераспоређени добитак текуће године у износу од 88.233 КМ, који је настао као збир нето добитка текуће године и добитка по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима у износу од 66.374 КМ, који се односи на умањење ревалоризационих резерви за непризнати дио амортизације по процјени фер вриједности сталних средстава.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 66.374 КМ је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације.

Пренос ревалоризационих резерви по овом основу књижен је ставом 330/341, у складу са одредбама МРС-16.

У „Извјештају о осталим добицима и губицима периода“ на АОП-у 417 исказан је укупан нето добитак у обрачунском периоду у износу од 88.233 КМ.

3.4 Нето добитак у Пореском билансу

У годишњој пореској пријави за порез на добит за 2017. годину евидентиране су обавезе у износу од 8.655 КМ.

У 2017. години исказан је добитак прије опорезивања у износу од 30.514 КМ.

Пореска основица за текућу годину се увећава за 83.414 КМ, због слједећих расхода који се не признају у пореском билансу:

- камате због небаговремено плаћених обавеза у износу од 1.244 КМ;
- расходи који нису у вези са дјелатношћу коју порески обвезник обавља у износу од 26.317 КМ;
- расходи амортизације који се не признају у износу од 17.225 КМ;
- расходи резервисања у износу од 6.438 КМ;
- расходи репрезентације који се не признају у износу од 17.159 КМ и
- расходи по основу исправке вриједности потраживања која се не признају у износу од 3.831 КМ.

Порески добитак текуће године износи 113.298 КМ и исти је умањен за пренесени порески губитак у износу од 27.383 КМ. Пореска основица за текућу годину износи 86.545 КМ.

За потребе исказивања трансакција између повезаних правних лица са пореског аспекта, израђена је Студија о трансферним цијенама на основу прописа који важе у години која се завршава на дан 31.12.2017. године.

Студија је резултат припремљене документације којом се доказују трансакције између повезаних друштава и израђена је са циљем одређивања тржишних цијена у складу с одредбама Закона о порезу на добит РС, Правилника о примјени Закона о порезу на добит РС и друге референтне законске и професионалне регулативе.

На основу члана 32 Закона о порезу на добит РС може се тврдити да трансакције са повезаним лицем које је имао обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу тржишне, јер је испуњен законом дефинисан услов принципа „ван дохвата руке“.

У складу са резултатима стандардизоване студије, може се закључити да приходи и расходи које је из односа са повезаним лицима остварио обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу у складу са принципом ван дохвата руке и да је трансакција између повезаних лица резултирала довољним плаћањем пореза од стране АД “Комуналац” Бијељина у РС.

Дакле, није потребно извршити корекцију пореске основице пореза на добит по основу трансферних цијена које се исказују у пореском билансу за 2017. годину.

3.5 Резултат пословања по Службама Друштва

РБ	Конто	Назив конта	Служба пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2017.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало				2.934,00	2.934,00
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура				5.572,00	5.572,00
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.		6.097,00		1.268,00	7.365,00
	501	Набавна вриј.продате робе	0,00	6.097,00	0,00	9.774,00	15.871,00
4	51100	Трошкови сировина и матер.	1.941,00	18.939,00	6.615,00	25.595,00	53.090,00
	511	Тр.материјала за израду	1.941,00	18.939,00	6.615,00	25.595,00	53.090,00
5	51210	Отпис ауто гума		22.025,00			22.025,00
6	51220	Отпис ХТЗ опреме	1.471,00	22.112,00	647,00	3.505,00	27.735,00
7	51240	Трошкови рез. дијелова		36.253,00		3.644,00	39.897,00
8	51250	Трошкови канц. материјала	579,00	837,00	10.306,00	300,00	12.022,00
	512	Тр.режијског материјала	2.050,00	81.227,00	10.953,00	7.449,00	101.679,00
9	51300	Тр.нафт.деривата-дизел Е 4		191.505,00	2.846,00	2.704,00	197.055,00
10	51301	Тр.нафт.деривата-дизел Е 5		10.073,00	2.133,00	148,00	12.354,00
11	51302	Тр.нафтних деривата-бензин		1.416,00		1.162,00	2.578,00
12	51303	Тр.нафтних деривата-аутогас		439,00			439,00
13	51304	Тр.нафтних деривата-мазива		8.057,00		839,00	8.896,00
14	51330	Трошкови ел. енергије	3.901,00	6.895,00	21.595,00	3.712,00	36.103,00
15	51370	Трошкови воде	5.101,00	2.495,00	1.309,00	552,00	9.457,00
	513	Трошкови горива и енергије	9.002,00	220.880,00	27.883,00	9.117,00	266.882,00
16	52000	Трошкови бруто зараде	142.292,00	1.064.289,00	778.854,00	193.171,00	2.178.606,00
	520	Трошкови бруто зарада	142.292,00	1.064.289,00	778.854,00	193.171,00	2.178.606,00
17	52210	Тр.бр.накн.чл.Надз.одб.			29.850,00		29.850,00
	522	Тр.бр.нак.чл.НО и Упр.од	0,00	0,00	29.850,00	0,00	29.850,00

18	52300	Тр.бр.накн.чл.Одб.за рев.			29.850,00		29.850,00
	523	Трошкови бр.накнада чл.одб.за ревизију, ком.и сл	0,00	0,00	29.850,00	0,00	29.850,00
19	52420	Награде запосленим					0,00
20	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.		2.490,00	2.484,00		4.974,00
	524	Тр.отпр., награда и помоћи у складу са прописима	0,00	2.490,00	2.484,00	0,00	4.974,00
21	52500	Тр.дневница на служб.путу		998,00	529,00		1.527,00
22	52510	Тр.смј.и исх.на служб.путу					0,00
23	52520	Тр.превоза на служб.путу		126,00	35,00		161,00
24	52530	Накн.за коришћ.споств.воз		12.939,00			12.939,00
	525	Трошкови запослених на службеном путу	0,00	14.063,00	564,00	0,00	14.627,00
25	52900	Накн.тр.за превоз радника	3.820,00	34.663,00	11.483,00	4.863,00	54.829,00
26	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	9.536,00	75.065,00	36.150,00	12.190,00	132.941,00
27	52991	Ост.накн.тр.запосл.(Божић)	1.300,00	8.300,00	5.000,00	1.600,00	16.200,00
28	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	4.630,00	29.578,00	17.817,00	5.710,00	57.735,00
	529	Трошкови бруто осталих личних расхода	19.286,00	147.606,00	70.450,00	24.363,00	261.705,00
29	53130	Трошкови ПТТ услуга	710,00	1.104,00	16.367,00	512,00	18.693,00
30	53131	Тр.ПТТ услуга-гот.пл.			3.355,00		3.355,00
31	53150	Тр.интернет услуга и б.прен.			1.499,00		1.499,00
	531	Трошкови транспортних усл.	710,00	1.104,00	21.221,00	512,00	23.547,00
32	53200	Тр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	1.220,00	8.762,00	7.628,00	1.520,00	19.130,00
	532	Трошкови услуга одржавања	1.220,00	8.762,00	7.628,00	1.520,00	19.130,00
33	53390	Трошкови осталих закупа			3.280,00		3.280,00
	533	Трошкови закупа	0,00	0,00	3.280,00	0,00	3.280,00
34	53500	Тр.огласа у новинама,ТВ			10.885,00		10.885,00
35	53520	Трошкови огласа и рекламе			5.052,00		5.052,00
36	53590	Остали трошкови за рекл.и пр.			1.105,00		1.105,00
	535	Трошкови рекламе и пропаг.	0,00	0,00	17.042,00	0,00	17.042,00
37	53920	Трошкови за усл.зашт.на р.	433,00	2.771,00	1.669,00	535,00	5.408,00
38	53960	Привр.и повремени послови	1.781,00	42.861,00	3.892,00	9.128,00	57.662,00
39	53981	Тр.депоновања-отп.воде		870,00			870,00
40	53982	Тр.депоновања-кл.отпад		5.226,00			5.226,00
41	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.		909.537,00			909.537,00
42	53990	Трошкови ост.произв.усл.		3.680,00	128,00	1.000,00	4.808,00
	539	Трошкови осталих услуга	2.214,00	964.945,00	5.689,00	10.663,00	983.511,00
43	54000	Трошкови амортизације-п.с.	10.452,00	120.412,00	61.785,00	7.196,00	199.845,00
44	54020	Трошкови аморти.-по процј.	4.619,00	12.099,00	24.299,00	706,00	41.723,00
	540	Трошкови амортизације	15.071,00	132.511,00	86.084,00	7.902,00	241.568,00
45	54140	Тр.рез. за отпремнине	822,00	5.251,00	3.163,00	1.014,00	10.250,00
	541	Трошкови резервисања	822,00	5.251,00	3.163,00	1.014,00	10.250,00
46	55010	Тр.ревизије финанс.извј.			4.700,00		4.700,00
47	55020	Тр.адвокатских услуга		12.612,00			12.612,00
48	55030	Тр.здравствених услуга			7.014,00		7.014,00
49	55050	Тр.стр.усавршања-семинари			1.032,00		1.032,00
50	55060	Тр.измјена на пост.прогр.			3.600,00		3.600,00
51	55090	Остале непроизводне усл.			6.549,00	392,00	6.941,00
	550	Трошкови непроизводних	0,00	12.612,00	22.895,00	392,00	35.899,00

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2017. ГОДИНУ

		усл.					
52	55100	Тр.репр.у посл.прост.			5.832,00		5.832,00
53	55120	Тр.угоститељских услуга			9.185,00		9.185,00
54	55130	Тр.прен.и исх.посл.партнера			900,00		900,00
55	55150	Трошкови за поклоне			92,00		92,00
56	55190	Остали тр.репрезентације			1.149,00		1.149,00
	551	Трошкови репрезентације	0,00	0,00	17.158,00	0,00	17.158,00
57	55200	Пр.осигур.некр.,постр.и опр.	350,00	211,00	2.511,00	13,00	3.085,00
58	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	412,00	2.895,00	5.372,00	507,00	9.186,00
	552	Трошкови премија осигурања	762,00	3.106,00	7.883,00	520,00	12.271,00
59	55300	Тр.пл.промета-Павл.банка			1.713,00		1.713,00
60	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка			2.356,00		2.356,00
61	55302	Тр.пл.промета-Нова банка			2.066,00		2.066,00
62	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.			359,00		359,00
63	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ			583,00		583,00
64	55310	Тр.пл.промета-гаранције			1.273,00		1.273,00
	553	Трошкови платног промета	0,00	0,00	8.350,00	0,00	8.350,00
65	55420	Чланарине.пословним удр.					0,00
	554	Трошкови чланарина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
66	55500	Порез на имовину			8.146,00		8.146,00
67	55510	Накнада за о.к.д. шума			3.242,00		3.242,00
68	55520	Накнада за против пож.з.			1.727,00		1.727,00
69	55540	Накнада за воде			1.944,00		1.944,00
70	55570	Комунална и реп. таксе			1.150,00		1.150,00
71	55571	Комунална накнада-опш.			6.168,00		6.168,00
	555	Трошкови пореза	0,00	0,00	22.377,00	0,00	22.377,00
72	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	459,00	2.930,00	1.765,00	566,00	5.720,00
	556	Трошкови доприноса	459,00	2.930,00	1.765,00	566,00	5.720,00
73	55900	Трошкови огласа у штамп			2.027,00		2.027,00
74	55911	РТВ такса-порез на посј.			90,00		90,00
75	55913	Судске таксе по извр.пост.		52.543,00			52.543,00
76	55915	Судске таксе-остале		2.737,00			2.737,00
77	55920	Судски тр.и трошкови вјешт.		3.046,00			3.046,00
78	55930	Тр.претпл.на часописе и с.п.			1.172,00		1.172,00
79	55950	Тр.за регистрацију возила		31.828,00	2.060,00	50,00	33.938,00
	559	Остали нематеријални трошкови	0,00	90.154,00	5.349,00	50,00	95.553,00
80	56000	Расх.по осн.камата-ППЛ		11.645,00			11.645,00
	560	Финансијски расходи	0,00	11.645,00	0,00	0,00	11.645,00
81	56100	Расходи камата по кредита		799,00			799,00
	561	Расходи камата	0,00	799,00	0,00	0,00	799,00
82	57020	Отпис опреме по попису		195,00			195,00
	570	Губици по осн.прод. и рас. нем.ср.,некр.,постр.и опр.	0,00	195,00	0,00	0,00	195,00
83	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.		128.523,00			128.523,00
84	57810	Расх.по осн.исп.пот.ППЛ					0,00
85	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.		3.831,00			3.831,00
	578	Расходи по основу испр.вриједн.и отписа потр.	0,00	132.354,00	0,00	0,00	132.354,00
86	57900	Кало, растур, квар и лом					0,00

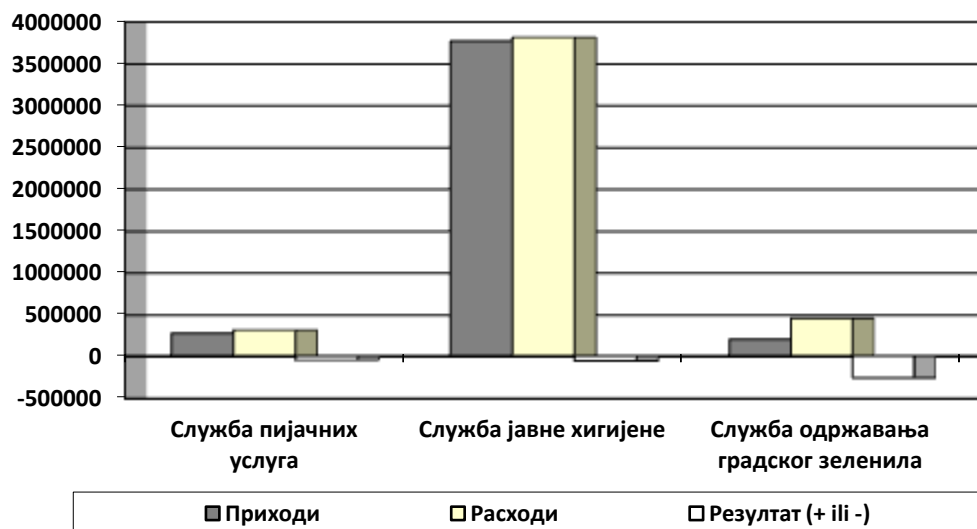

87	57920	Трошкови судских и др.спор.		1.760,00			1.760,00
88	57970	ПДВ на кало,растур,квар...		324,00			324,00
89	57990	Непоменути ост.расходи		7,00			7,00
579		Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	0,00	2.092,00	0,00	0,00	2.092,00
90	59100	Расходи по основу испр.гр.		664,00			664,00
591		Расх.по осн.испр.грешака из ранијих година	0,00	664,00	0,00	0,00	664,00
УКУПНО			195.829,00	2.924.715,00	1.187.387,00	292.608,00	4.600.539,00
ЗАЈЕДНИЧКИ ТРОШКОВИ			124.557,00	894.221,00	-1.187.387,00	168.609,00	0,00
УКУПНИ ТРОШКОВИ ПО РЈ			320.386,00	3.818.936,00	0,00	461.217,00	4.600.539,00
УКУПНИ ПРИХОДИ ПО РЈ			282.278,00	3.772.311,00	365.577,00	210.887,00	4.631.053,00
РЕЗУЛТАТ			-38.108,00	-46.625,00	365.577,00	-250.330,00	30.514,00

Табела број 10 - Преглед оствареног резултата по радним јединицама

У табели број 10 приказана је структура расхода и прихода по појединим службама, као и остварени резултат, закључно са 31.12.2017. године. Све службе су оствариле негативан пословни резултат, од којих је највећи губитак исказан у Служби одржавања градског зеленила, која је исказала губитак од 250.330,00 КМ. Служба комуналних услуга, која се искључиво бави основном дјелатношћу Друштва, исказала је губитак у износу од 46.625,00 КМ. Служба пијачних услуга исказала је губитак у износу од 38.108,00 КМ. Износ од 365.577,00 КМ, који је исказан у оквиру Службе заједничких послова се односи на приходе од закупа пословних простора.

На графикону број 14 графички је приказан остварени резултат пословања по појединим службама у 2017. години.

Графикон број 14 – Остварени приходи и расходи по појединим службама

На графикону број 15 приказани су резултати пословања појединих служби у 2017. години са упоредним приказом резултата остварених у 2016. години.

Графикон број 15 – Резултат посовања појединих служби у 2017. и 2016. години

АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међуодносима - који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно - финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој друштва и максимално искористили позитивни коњукуртни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој друштва, а самим тим и могућност финансирања друштва, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа. Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује

независност друштва у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчивости) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за најмање три протекла периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2015., 2016. и 2017. годину, приказаних у сљедећој табели, врши се слиједећа анализа:

Финансијска равнотежа

Табела бр.11

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017	2016	2015
	17	16	15			
1. Краткорочна потраживања	040	040	040	940.700	970.703	1.131.324
2. Краткорочни финансијски пласмани	047	047	047	0	0	0
3. Готовина и готовински еквиваленти	056	056	056	82.118	84.280	72.268
4. Активна временска разграничења	060	060	060	9.528	16.857	16.260
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)				1.032.346	1.071.840	1.219.852
5. Краткорочне обавезе	144	144	144	532.692	819.709	769.126
II. Краткорочни извори финансирања (5)				532.692	819.709	769.126
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)				1,938	1,308	1,586
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Краткор. фин. равнотежа (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	109	109	109	0	0	0

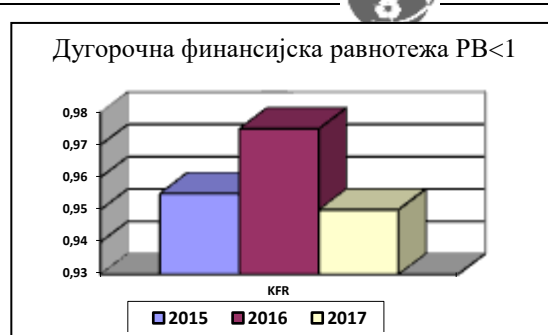
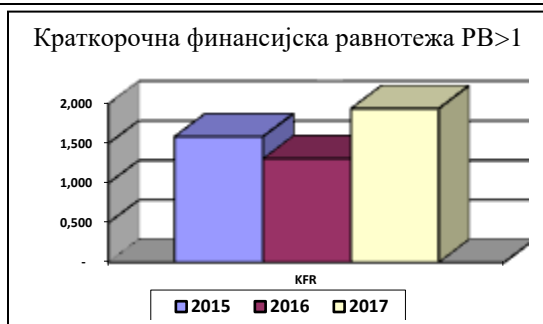
7. Стална имовина	001	001	001	9.367.176	9.590.958	9.599.331
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	72.403	68.569	70.643
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)				9.439.579	9.659.527	9.669.974
9. Капитал	101	101	101	9.890.074	9.868.938	10.079.717
10. Дугорочна резервисања	126	126	126	49.159	42.720	40.983
11. Дугорочне обавезе	136	136	136	0	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)				9.939.233	9.911.658	10.120.700
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)				0,950	0,975	0,955
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Мање од ...)				1,000	1,000	1,000
12. Трајни и дугорочни капитал	101 126 136	101 126 136	101 126 136	9.890.074 49.159 0	9.868.938 42.720 0	10.079.717 40.983 0
13. Стална имовина и уписани неуплаћени капитал	001 109	001 109	001 109	9.367.176 0	9.590.958 0	9.599.331 0
14. Нето обртни капитал (12–13)				572.057	320.700	521.369
15. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	72.403	68.569	70.643
СТОПА ПОКРИВЕНОСТИ ЗАЛИХА (14/15` 100)%				790,10	467,70	738,03
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Стопа покривености залиха (Веће од ...)				100,00%	100,00%	100,00%

У табеларном прегледу (табела бр.11) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже и коефицијент покривености залиха.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже у 2017. години износи 1,938, те је исти знатно већи од референтне вриједности 1. Друштво има стабилну краткорочну финансијску равнотежу, која је знатно побољшана у текућој години у односу на 2016. годину, због смањених краткорочних обавеза.

Дугорочна финансијска равнотежа Друштва у 2017. години је побољшана у односу на 2016. годину, првенствено због повећаног капитала у текућој години у односу на претходну годину и смањене сталне имовине. Друштво је у текућој години исказало добитак, који је имао утицај на повећање капитала. Коефицијент ДФР у 2017. години износи 0,950, док је у 2016. години износио 0,975, а у 2015. години 0,955.

Стопа покривености залиха (СПЗ) у 2017. години износи 790,10%, док је у претходној години била знатно мања и износила је 467,70%. Нето обртни капитал у 2017. години је већи од нето обртног капитала приказаног у претходној години, док су се залихе задржане на нивоу остварења претходне године. Овако висока покривеност залиха са нето обртним капиталом је због услужне дјелатности којом се Друштво бави и која не захтјева висок ниво залиха.

Графикон број16 – Краткорочна и дугорочна финансијска равнотежа у последње три године

Узимајући о обзир наведене показатеље може се закључити да је тренутна финансијска равнотежа стабилна. Неопходно је да менаџмент у наредном периоду обрати посебну пажњу на финансијску политику, како би се постигла још повољнија финансијска равнотежа.

2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања.

Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе. Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа. Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је прихватљива у пракси корпоративног управљања. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од цасх флоу тока.

Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца акционарског друштва. Односно све док је нето сопствени капитал друштва позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и читава се способношћу друштва да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

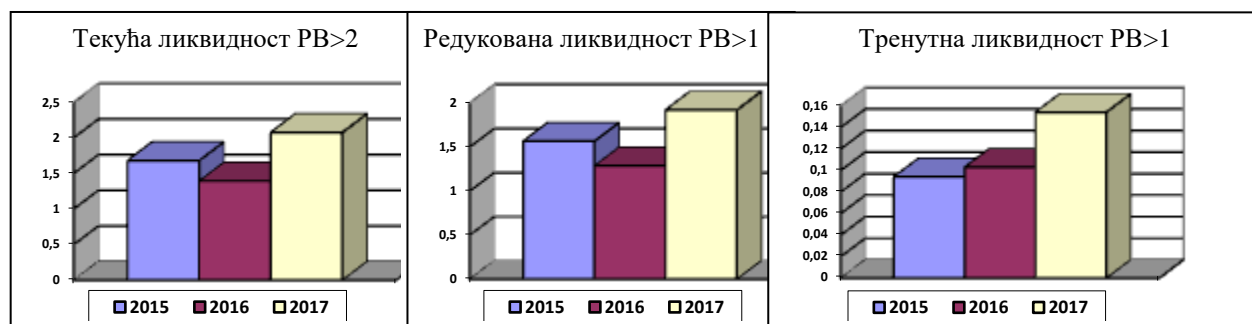
Табела бр.12

ЛИКВИДНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
Текућа ликвидност:						
Текућа имовина / Краткорочне обавезе	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,074	1,391	1,678
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Текућа ликвидност (Веће од ...)				2,000	2,000	2,000

Редукована ликвидност:						
готовина + краткорочна потраживања/краткорочне обавезе	(056+040)/144	(056+040)/144	(056+040)/144	1,920	1,287	1,565
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Веће од				1,000	1,000	1,000
Тренутна ликвидност:						
готовина / краткорочне обавезе	056/144	056/144	056/144	0,154	0,103	0,094
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Веће од				1,000	1,000	1,000
Просечан број дана наплате потраживања:						
Потраживања x 365 / Приходи од продаје	(040*365)/(202+206)	(040*365)/(202+206)	(040*365)/(202+206)	95	97	115

Приликом анализе у табели бр.12 приказани су коефицијенти текуће, редуковане и тренутне ликвидности, као и просјечан број дана наплате потраживања.

Графикон број 17 – Текућа, редукована и тренутна ликвидност

Коефицијент текуће ликвидности Друштва у 2017. години износи 2,074 и незнатно је већи од референтне вриједности 2. Текућа ликвидност Друштва у 2017. години је знатно боља од ликвидности из претходних година, првенствено због смањених краткорочних обавеза, које су у текућој години мање за 35% у односу на краткорочне обавезе из претходне године.

Коефицијент редуковане ликвидности је побољшан у 2017. години у односу на претходну годину, првенствено због смањених краткорочних обавеза. Коефицијент редуковане ликвидности у 2017. години износи 1,920, док је у 2016. години износио 1,287. Потребно је предузети одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања, те предузети додатне мјере на смањењу краткорочних обавеза.

Коефицијент тренутне ликвидности је знатно испод референтне вриједности 1 и износи 0,154, што указује да је тренутна ликвидност Друштва угрожена и да свега 15% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположивих финансијских средстава.

Просјечан број дана наплате потраживања у 2017. години износи 95 дана и знатно је побољшан у односу на претходну годину. У текућој години период наплате потраживања смањен је за 2 дана у односу на претходну годину.

Солвентност

Табела бр.13

СОЛВЕНТНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Пословна актива	062	062	062	10.471.925	10.731.367	10.889.826
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	581.851	862.429	810.109
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)				17,998	12,443	13,442
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000

Коефицијент солвентности Друштва у 2017. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 17,998. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 581.851 КМ и пословну активу у износу од 10.471.925 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.

Задуженост

Табела бр.14

ЗАДУЖЕНОСТ									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Капитал	101	101	101	9.890.074	94,44	9.868.938	91,96	10.079.717	92,56
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	581.851	5,56	862.429	8,04	810.109	7,44
ПАСИВА (1 + 2)				10.471.925	100	10.731.367	100	10.889.826	100
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Капитал/Дугови:									
Капитал:	50%								
Дугови:	50%								

Према референтним вриједностима задужености, однос капитала и дуга треба да буде 50:50, односно да је граница више помјерена у корист капитала. У анализи задужености АД „Комуналац“ Бијељина уочљиво је да је у оквиру пасиве капитал знатно више заступљен у односу на дугове, односно да је тај однос у 2017. години 94,44:5,56 у корист капитала. Примјетно је да је вриједност капитала у односу на дуг у текућој години побољшана у односу на претходну годину због смањених обавеза и дугорочних резервисања Друштва.

Адекватност капитала

Табела бр.15

СТРУКТУРА КАПИТАЛА									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Акцијски капитал	103	103	103	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
Акцијски капитал - укупно				3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удели	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Улози	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (1 до 6)	102	102	102	3.748.014	37,90	3.748.014	37,98	3.748.014	37,18
II ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III РЕЗЕРВЕ	112	112	111	157.289	1,59	342.410	3,47	340.128	3,38
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	116	116	115	5.896.538	59,62	5.963.634	60,43	5.945.947	58,99
V НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	119	119	118	88.233	0,89	43.347	0,44	45.628	0,45
VI ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	123	123	123	0	0	228.467	-2,32	0	0
УКУПНИ КАПИТАЛ (I до VI)	101	101	101	9.890.074	100	9.868.938	100	10.079.717	100

У структури укупног капитала највеће учешће имају ревалоризационе резерве са 59,62%, затим акцијски капитал са 37,90%, те статутарне и законске резерве са 1,59%. У 2017. години Друштво је исказало добитак у износу од 88.233 КМ, док је у претходном периоду исказало губитак у износу од 228.467 КМ.

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

Структура имовине

Табела бр.16

БИЛАНС СТАЊА						
ПОЗИЦИЈА	у КМ					
	2017.		2016.		2015.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
А К Т И В А						
A. СТАЛНА ИМОВИНА	9.367.176	85,25	9.590.958	85,27	9.599.331	84,16
I Нематеријална улагања	5.197	0,05	5.480	0,05	2.658	0,02
II Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	9.361.189	85,19	9.582.545	85,19	9.592.317	84,10
III Дугорочни финансијски пласмани	790	0,01	2.933	0,03	4.356	0,04
B. ТЕКУЋА ИМОВИНА	1.104.749	10,05	1.140.409	10,14	1.290.495	11,31
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	72.403	0,66	68.569	0,61	70.643	0,62
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	1.032.346	9,39	1.071.840	9,53	1.219.852	10,69

1. Краткорочна потраживања	940.700	8,56	970.703	8,63	1.131.324	9,92
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0
3. Готовински еквиваленти и готовина	82.118	0,74	84.280	0,75	72.268	0,63
4. Активна временска разграничења	9.528	0,09	16.857	0,15	16.260	0,14
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41	10.889.826	95,47
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	516.592	4,70	516.592	4,59	516.592	4,53
Ђ. УКУПНА АКТИВА	10.988.517	100,00	11.247.959	100,00	11.406.418	100,00
ПАСИВА						
А. КАПИТАЛ	9.890.074	90,00	9.868.938	87,74	10.079.717	88,37
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32	3.748.014	32,86
1. Акцијски капитал	3.748.014	34,11	3.748.014	33,32	3.748.014	32,86
2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0	0	0
II УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0	0	0
III ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0	0	0
IV РЕЗЕРВЕ	157.289	1,43	342.410	3,04	340.128	2,98
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	5.896.538	53,66	5.963.634	53,02	5.945.947	52,13
VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	88.233	0,80	43.347	0,39	45.628	0,40
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	228.467	-2,03	0	0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	49.159	0,45	42.720	0,38	40.983	0,36
В. ОБАВЕЗЕ	532.692	4,85	819.709	7,29	769.126	6,74
I. Дугорочне обавезе	0	0	0	0	0	0
II Краткорочне обавезе	532.692	4,85	819.709	7,29	769.126	6,74
1. Пасивна временска разграничења	142.041	1,29	275.123	2,45	194.609	1,71
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	10.471.925	95,30	10.731.367	95,41	10.889.826	95,47
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	516.592	4,70	516.592	4,59	516.592	4,53
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	10.988.517	100	11.247.959	100,00	11.406.418	100,00

Учешће сталне имовине Друштва у укупној активи износи 85,25%, док је у претходној години износило 85,27%. Проценат учешћа сталне имовине у укупној активи текуће године се смањило у односу на претходну годину, првенствено због смањеног учешћа некретнина, постројења и опреме у сталној имовини Друштва.

У оквиру aktive биланса стања, значајне промјене евидентне су на текућој имовини, која је умањена у текућој години у односу на претходну годину за износ од 35.660 КМ. Процентуално учешће текуће имовине у укупној активи је значајно и износи 10,05%.

У структури текуће имовине примјетно је смањење краткорочних потраживања, због боље наплативости потраживања у 2017. години у односу на 2016. годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2017. години су мањи за 2.162 КМ у односу на остварење претходне године.

У оквиру пасиве биланса стања, укупни капитал у 2017. години увећан је у односу на претходну годину, због исказаног добитка текуће године.

Стање и ефикасност имовине

Табела бр.17

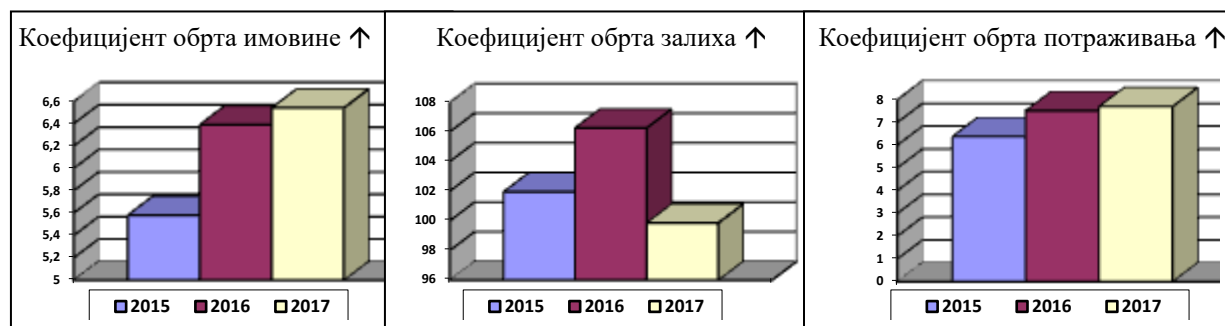
ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Укупан приход	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	4.631.053	4.708.268	4.663.175
2. Просјечна пословна имовина	062/2	062/2	062/2	5.235.963	5.365.684	5.444.913
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)				0,884	0,877	0,856
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2017. години (0,884), док је у 2016. години износио 0,877 а у 2015. години 0,856.

Коефицијент обрта имовине

Табела бр.18

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Приходи од продаје	202+ 206	202+ 206	202+ 206	3.615.133	3.643.209	3.600.693
2. Просјечна обртна имовина	031/2	031/2	031/2	552.375	570.205	645.248
3. Просјечне залихе	032/2	032/2	032/2	36.202	34.285	35.322
4. Просјечна потраживања	040/2	040/2	040/2	470.350	485.352	565.662
5а. Коефицијент обрта обртне имовине (1/2)				6,54	6,39	5,58
5б. Дани везивања обртне имовине (365/5а)				56	57	65
6а. Коефицијент обрта залиха (1/3)				99,86	106,26	101,94
6б. Дани везивања залиха (365/6а)				3,7	3,4	3,5
7а. Коефицијент обрта потраживања (1/4)				7,69	7,51	6,37
7б. Дани везивања потраживања (365/7а)				47,5	48,6	57

Графикон број 18 – Коефицијенти обрта имовине, обрта залиха и обрта потраживања

Коефицијент обрта обртне имовине приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе АД “Комуналац” Бијељина, утврђено је да је коефицијент обрта имовине у 2017. години повећан у односу на 2016. годину, што указује да је обртна имовина у 2017. години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2017. години потребно је 56 дана да се обрне имовина, док је у претходној години тај период незнатно дужи и износио је 57 дана.

Коефицијент обрта залиха треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД “Комуналац” Бијељина дошло се до закључка да се залихе у текућој години знатно спорије обрћу у односу на претходну годину.

Коефицијент обрта потраживања треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2017. години износи 7,69 те је исти повећан у односу на претходну годину. Наведени коефицијент показује побољшање наплате потраживања од купаца у 2017. години. Дани везивања потраживања су доста дуги, што значи да је потребно просјечно 47,5 дана да би се наплатило потраживање. Коефицијент обрта потраживања показује да је потребно увести додатне мјере за наплату потраживања, како би се убрзала наплативост потраживања.

ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

Табела бр.19

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2017.		2016.		2015.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:						
1. Приходи од продаје робе	7.778	0,18	11.886	0,31	14.359	0,31
2. Приходи од продаје учинака	3.607.355	83,52	3.631.323	78,19	3.586.334	78,19
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	0	0	0	0	0	0
4. Повећање вриједности залиха учинака	12.598	0,29	4.944	0,20	9.252	0,20
5. Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	691.254	16,01	726.018	21,30	976.756	21,30
I Пословни приходи (1 до 6)	4.318.985	100,00	4.374.171	100,00	4.586.701	100,00
Структура пословних расхода:						
1. Набавна вриједност продате робе	15.871	0,36	7.166	0,23	10.277	0,23
2. Трошкови материјала	421.651	9,47	467.461	10,99	497.070	10,99
3. Трош. зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2.519.614	56,59	2.393.459	53,17	2.405.257	53,17
4. Трошкови производних услуга	1.046.510	23,50	1.179.381	23,40	1.058.350	23,40
5. Трошкови амортизације и резервисања	251.818	5,65	242.725	7,28	329.489	7,28
6. Нематеријални трошкови	169.230	3,80	170.713	3,85	174.168	3,85
7. Трошкови пореза	22.377	0,50	20.967	0,47	21.436	0,47
8. Трошкови доприноса	5.720	0,13	4.436	0,61	27.260	0,61
II Пословни расходи (1 до 8)	4.452.791	100,00	4.486.308	100,00	4.523.307	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (I - II)	(133.806)		(112.137)		63.394	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (I / II)*100	97,00%		97,50%		101,40%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (((I/II)*100)-100)%	-3,00%		-2,50%		1,40%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Анализом пословних прихода и расхода утврђен је негативан резултат пословних активности од 133.806 КМ, који је условљен значајним смањењем пословних прихода у оквиру којих су остали пословни приходи мањи за 34.764 КМ.

Структура прихода и расхода

Табела бр.20

БИЛАНС УСПЈЕХА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.		2016.		2015.	
	17	16	15	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Пословни приходи	201	201	201	4.318.985	91,94	4.374.171	91,37	4.586.701	97,44
2. Финансијски приходи	231	231	231	91.433	1,95	243.408	5,08	1.335	0,03
3. Остали приходи	246	246	246	209.740	4,47	89.487	1,87	70.705	1,50
I ПРИХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)				4.620.158	98,36	4.707.066	98,32	4.658.741	98,97
4. Ванредни приходи	270	270	270	10.895	0,23	1.202	0,03	4.434	0,09
5. Ревалоризациони приходи	401	401	401	66.374	1,41	78.818	1,65	44.141	0,94
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)				4.697.427	100,00	4.787.086	100,00	4.707.316	100,00
6. Пословни расходи	216	216	216	4.452.791	96,79	4.486.308	89,45	4.523.307	97,03
7. Финансијски расходи	238	238	238	12.444	0,27	163.933	3,27	5.803	0,13
8. Остали расходи	257	257	257	134.641	2,93	360.668	7,19	84.040	1,80
9. Расходи по основу промјена рач.политика и испр.грешака из ран.год	293	293	293	663	0,01	4.644	0,09	48.538	1,04
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8+9)				4.600.539	100,00	5.015.553	100,00	4.661.688	100,00
10. Ванредни расходи	280	280	280	0	0	0	0	0	0
11. Расходи ревалоризације и признавања импаритетних губитака	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+10+11)				4.600.539	100,00	5.015.553	100,00	4.661.688	100,00

У табели бр.20 приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи (са 91,94%), који се највећим дијелом остварују пружањем услуга одвоза отпада, док финансијски приходи, остали приходи, ванредни приходи и ревалоризациони учествују са 8,06% у укупним приходима. Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 96,79%, док финансијски, остали расходи и расходи по основу промјена рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година учествују са 3,21%.

Профитабилност предузећа

Табела бр.21

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	17	16	15			
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	294/ 295	294/ 295	294/ 295	30.514	(307.285)	1.487
2. Текући и одложени порез на добит	296	296	296	0	0	0
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском	417/ 418	417/ 418	417/ 418	88.233	(228.467)	45.628

периоду						
4. Укупан приход	301	301	301	4.631.053	4.708.268	4.663.175
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)				0,019	-0,049	0,010
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коэф. профитабилности (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референта вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0. У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коефицијент профитабилности у 2017. години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво повећало профитабилност пословања.

Ризик остварења финансијског резултата

Табела бр.22

РИЗИК ОСТВАРЕЊА ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА			
	у КМ		
ПОЗИЦИЈА	2017.	2016.	2015.
1. Пословни приходи	4.318.985	4.374.171	4.586.701
2. Варијабилни расходи	1.484.032	1.654.008	1.565.697
3. Маржа покрића (1 - 2)	2.834.953	2.720.163	3.021.004
4. Фиксни и претежно фиксни расходи	2.968.759	2.832.300	2.957.610
5. Расходи камата	799	498	5.803
6. Пословни резултат (3 - 4)	(133.806)	(112.137)	63.394
7. Бруто финансијски резултат (6 - 5)	(134.605)	(112.635)	57.591
8. ФАКТОРИ РИЗИКА :			
8.1. Пословног (3/6)	(21,19)	(24,26)	47,65
8.2. Финансијског (6/7)	0,99	1,00	1,10
8.3. Укупног (8.1. * 8.2.)	(20,98)	(24,50)	52,42
9. Коефицијент марже покрића (3/1)	0,6564	0,6219	0,6586
10. Потребан пословни приход за остварење неутралног пословног добитка (4/9)	4.522.789	4.554.269	4.490.753
11. Стопа еластичности остварења неутралног пословног добитка ((1-10)/1) * 100	(4,72)	(4,12)	2,09
12. Потребан приход за остварење неутралног добитка редовне активности (4+5)/9	4.524.006	4.555.070	4.499.564
13. Стопа еластичности остварења неутралног добитка редовне активности ((1-12)/1) * 100	(4,75)	(4,14)	1,90

У анализи извршеној у табели бр.22 приказани су фактори ризика финансијског резултата.

Суштина пословног леверица огледа се у сљедећем: “Ако предузеће има више фиксне трошкове онда је више изложено ризику да у случају пада обима продаје не покрије из прихода те фиксне трошкове, односно постоји ризик да предузеће послује са губитком”.

Анализирајући финансијски резултат АД „Комуналац“ Бијељина у 2017. години, са упоредним показатељима из 2016. и 2015. године, дошло се до закључка да Друштво има

велике фиксне трошкове, те да мале флукуације у остваривању прихода могу значајно угрозити пословни резултат.

Суштина **финансијског леверица** огледа се у сљедећем: „Ако је позајмљени капитал већи и ако су фиксни расходи које он изискује високи, онда постоји већи ризик да предузеће својим редовним пословањем неће бити у стању да покрива те фиксне расходе финансирања. Аналогно томе, величина финансијског ризика (леверица) зависи од степена којим су фиксни расходи на име камата покривени из пословног добитка“.

Посматрајући финансијски ризик предузећа са аспекта позајмљивања, може се закључити да предузеће нема финансијског ризика, јер не постоји велики износ позајмљених средстава, односно нема великих издвајања на име камата.

Комбиновани (сложени) левериц – мјери се помоћу фактора комбинованог леверица који показује дејство укупног ризика (пословног и финансијског), и то у смислу сљедећег: свако повећање обима продаје директно утиче на повећање нето-добитка и стопе приноса на сопствена пословна средства. При томе, важи и обрнуто.

Рентабилност

Табела бр.21

РЕНТАБИЛНОСТ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2017.	2016.	2015.
	16	15	14			
1. Нето добитак / (губитак)	299 300	299 300	298 299	21.859	(307.285)	1.487
2. Расходи камата	240	240	240	799	498	5.803
3. НЕТО ПРИНОС НА УКУПАН КАПИТАЛ (1+2)				22.658	(306.787)	7.290
4. Просјечан сопствени капитал	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Просјечан укупан капитал	101/2	101/2	101/2	4.945.037	4.934.469	5.039.859
6. Просјечан инвестирани капитал	(102+ 116)/2	(102+ 115)/2	(102+ 114)/2	4.822.276	4.855.824	4.846.981
7. Рентабилност сопственог капитала (1/4)×100				1,17%	(16,40)%	0,08%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност сопственог капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Рентабилност укупног капитала (1/5)×100				0,44%	(6,23)%	0,03%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност укупног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Рентабилност инвестираног капитала (3/6)×100				0,47%	(6,32)%	0,15%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност инвестираног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Рентабилност капитала показује финансијску дјелотворност укупне активе. Коефицијент рентабилности капитала треба да буде што већи, односно улагање у капитал треба да обезбједи што бољи принос. Рентабилност сопственог капитала у 2017. години је незнатно изнад референтне вриједности. Потребно је предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

Анализа коефицијента **рентабилности укупног капитала** нам показује колики је нето добитак/губитак у односу на укупни капитал. АД „Комуналац“ Бијељина је у 2017. години остварило добитак и исказало коефицијент рентабилности на укупан капитал 0,44%. Наведени коефицијент је незнатно изнад референтне вриједности, што показује да се укупно расположиви капитал не користи довољно рентабилно.

Рентабилност инвестираног капитала (уложених средстава) - израчунава се као однос између годишњег финансијског резултата (добитка, профита) и просјечне вриједности уложених или кориштених средстава. Инвестирани капитал у 2017. години је рентабилан, јер је проценат рентабилности инвестираног капитала изнад референтне вриједности.

ЗАКЉУЧАК

На основу извршене анализе имовинског и финансијског положаја АД „Комуналац“ Бијељина, може се закључити следеће:

- **Финансијска равнотежа Друштва** (краткорочна и дугорочна) у 2017. години је стабилна, и знатно је побољшана у 2017. години у односу на 2016. годину.
- **Коефицијент текуће ликвидности** у 2017. години износи 2,074 и незнатно је већи од референтне вриједности 2. Показатељи текуће ликвидности у 2017. години су знатно бољи од показатеља из претходних година, првенствено због смањених краткорочних обавеза, које су у текућој години мање за 35% од краткорочних обавеза из претходне године.
- **Коефицијент редуковане ликвидности** је побољшан у 2017. години у односу на претходну годину, првенствено због смањених краткорочних обавеза. Коефицијент редуковане ликвидности у 2017. години износи 1,920, док је у 2016. години износио 1,287. Потребно је предузети одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања, те предузети додатне мјере на смањењу краткорочних обавеза.
- **Коефицијент тренутне ликвидности** је знатно испод референтне вриједности 1 и износи 0,154, што указује да је тренутна ликвидност Друштва угрожена и да свега 15% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположивих финансијских средстава.
- **Просјечан број дана наплате потраживања** у текућој години износи 95 дана, док је у 2016. години било потребно 97 дана да се наплате потраживања.
- **Коефицијент солвентности** Друштва у 2017. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 17,998. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 581.851 КМ и пословну активу у износу од 10.471.925 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.

- Менаџмент Друштва, по питању измирења обавеза, успјешно води пословну политику, те је **референта вриједност задужености** знатно помјерена у корист капитала.
- **Коефицијент ефикасности имовине** у 2017. години је побољшан у односу на претходне године, те се може закључити да се имовина у текућој години знатно ефикасније користи у остваривању прихода.
- **Коефицијент обрта имовине** у 2017. години је увећан у односу на 2016. годину, што показује да је обртна имовина у текућој години више ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходне двије године.
- **Коефицијент обрта залиха** је знатно мањи у текућој години у односу на претходну годину, те се с тога може закључити да се залихе спорије обрћу у 2017. години у односу на 2016. годину.
- **Коефицијент обрта потраживања** у текућој години износи 7,69 и исти је повећан у односу на претходну годину, што показује да се наплативост потраживања од купаца у 2017. години побољшала у односу на претходну годину, те да су дани везивања потраживања са 49 дана у претходној години смањени на 47,5 дана у текућој години.
- **Из анализе приносног положаја** предузећа може се утврдити да је резултат из пословних активности, остварен у 2017. години, негативан, те је знатно погоршан у односу на претходну годину, јер је у текућој години остварен пословни губитак у износу од 133.806 КМ, док је у 2016. години остварен пословни губитак у износу од 112.137 КМ.
- **У анализи профитабилности** АД „Комуналац“ Бијељина евидентно је побољшање коефицијента профитабилности у 2017. години у односу на претходну годину. У текућој години Друштво је профитабилно пословало, док је у претходној години остварен губитак, који је приказао нерентабилно пословање. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво побољшало профитабилност пословања.
- **Из анализе коефицијената рентабилности сопственог, инвестираног и укупног капитала**, утврђен је позитиван коефицијент, који је знатно побољшан у односу на претходну годину, у којој је приказано нерентабилно кориштење капитала.

МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Извршена анализа пословања и идентификовани проблеми са којима се суочава АД “Комуналац” Бијељина, представљају подлогу за доношење мјера за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата.

У текућој години остварен је позитиван финансијски резултат и показатељи пословања су знатно побољшани у односу на претходну годину. Учињене су значајне уштеде на појединим трошковима, на које је менаџмент могао утицати, тако да су расходи текуће године мањи за 415.014 КМ у односу на расходе претходне године. Значајне уштеде у текућој години у односу на претходну годину постигнуте су на следећим расходима:

- Трошкови материјала за израду учинака су мањи за 30.613 КМ;
- Трошкови режијског материјала су мањи за 25.629 КМ;
- Трошкови осталих услуга су мањи за 65.230 КМ;
- Финансијски расходи су мањи за 151.789 КМ и
- Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања су мањи за 223.496 КМ.

Укупни приходи текуће године су мањи за 77.215 КМ од остварења претходне године. У 2017. години остварен је позитиван резултат у износу од 30.514 КМ, који представља разлику укупних прихода и укупних расхода текуће године.

У Извјештају о пословању за 2016. годину, предложене су одређене мјере за унапређење пословања и остварење позитивног финансијског резултата, које су дјелимично или у потпуности реализоване у току 2017. године, што је имало позитиван утицај на остварени резултат пословања.

У наредном периоду потребно је предузети следеће мјере за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата:

1. **Побољшати наплату потраживања од купаца** (повезана правна лица и купци у земљи), са посебним акцентом на наплату потраживања од физичких лица. За реализацију наведеног потребно је веће ангажовање свих запослених а посебно је неопходно ангажовање лица задужених за праћење наплате потраживања, како би се наплативост у наредном периоду побољшала и спријечила застара потраживања.
2. **Смањити краткорочне обавезе**, како би се тренутна ликвидност Друштва поправила и избјегло плаћање законских затезних камата за дане кашњења.
3. **Преиспитати постојеће капацитете расположивих људских ресурса и потенцијале запослених**, као највриједнијих средстава организације, са потребама Друштва, како би се постигла боља ефикасност и економичност пословања.
4. **Анализити капацитете сталних средстава**, односно искориштеност и ангажованост сталних средстава у складу са техничком опремљености и старости, те преиспитати могућност додатног ангажовања сталних средстава.

5. Извршити детаљну анализу свих расхода и **преиспитати могућност смањења појединих расхода**, посебно оних који имају значајно учешће у укупним расходима.
6. Преко Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, а на основу пријаве на јавни конкурс за додјелљивање средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, **обезбједити додатна средства** за проширење дјелатности и остварење додатних прихода.
7. Кроз **пројекат раздвајања отпада на мјесту настанка** укључити што већи број корисника, јер се тако смањују трошкови управљања отпадом, транспорта, јер не морате транспортовати посебно секундарне сировине, каснији процес управљања отпадом је много повољнији и добија се квалитетнија секундарна сировина коју је касније лакше сепарирати.
8. Израдити **студију изводљивости** којом ће се процјенити шансе за успјех остваривања циљева пројекта гријања и хлађења пословних просторија помоћу топлотних пумпи, чиме би се трошкови гријања и хлађења пословних просторија смањили и створили предуслови за остварење додатних прихода пружањем услуга гријања и хлађења објеката који су под закупом, а који су власништво Друштва.
9. У сарадњи са локалном заједницом **обезбједити и друге послове из надлежности комуналне дјелатности**, као што су чишћење дивљих депонија, изградња депоа за контејнере, кошење амброзије, азил за псе, израда хоризонталне сигнализације и друго.
10. **Извршити анализу остварених прихода**, посебно прихода од услуга одвоза чврстог комуналног отпада физичким лицима, са посебним освртом на следеће:
  - упоређивање стварних и евидентираних квадратура стамбених површина,
  - економска исплативост постојеће цијене одвоза чврстог комуналног отпада,
  - заступљеност свих корисника у евиденцији одвоза и**размотрити могућност остварења додатних прихода пружањем нових услуга**, по основу постојећих расположивих људских и материјалних ресурса.

У наредном периоду потребно је обратити пажњу на процес реализације сваке од предложених мјера за побољшање пословања и тежити ка остваривању планираних циљева.

АД „Комуналац“ Бијељина

Број: 3607/2018

Датум: 08.05.2018. године

МП

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА

Миленко Вићановић